

Vaduguns

Otrdiena ● 2012. gada 5. jūnijis ● Nr. 42 (8341)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Latvijas čempionāts 4.

Laba ziņa**Nometnes katrai gaumei**

Sācies skolēnu vasaras nometņu laiks, un kā pirmie sezonu Balvu novada Kubulu atpūtas vietā "Azote" atklāja radošas teātra nometnes dalībnieki, bet pirmsdien savas durvis vēra divas nometnes Balvu Amatniecības vidusskolā – "Esi pētnieks!" un "Lai top". Balvu pamatskolā no 4. līdz 15. jūnijam 6 - 11 gadus veci bērni darbosies nometnē "Raibās dienas", bet, sākot ar 18. jūniju, bērnus atpūsties aicinās dienas nometne "Mākoņu šūpolēs" Balvu Bērnu un jauniešu centrā. Uzreiz pēc Jāņiem Balvu muižas telpās savas durvis vērs nometne "Notikumi muižā". Savukārt jūlijā vidū (11. - 15. jūlijs) jaunieši aktīvi sportos un atpūtīsies nometnē "Es ar Tevi = mūsu sporta vasara" Briežuciema pamatskolā, bet augustā 5 dienas Balvu Valsts ģimnāzijā pulcēsies "AWARD" teicamnieki. Rugāju novadā no 12. līdz 21. jūnijam notiks ikgadējā nometne bērniem ar īpašām vajadzībām "Taureņu vasara", bet jaunie Rīgas un Jūrmalas basketbolisti Rugāju pusē tikšies jūnijā un augustā. Jūlijā nometne Rīgas bērniem paredzēta arī Viļakas Valsts ģimnāzijā.

Slikta ziņa**Atliek pasākumu**

Svētdien nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ Balvu pilsētas stadionā nenotika plānotā Balvu novada Ģimeņu sporta diena. Sporta centra vadītājs E.Kalva informē, ka Ģimeņu sporta diena pārceļta uz 16. jūniju: "Ja būs slikti laika apstākļi, pasākums notiks Balvu Amatniecības vidusskolas sporta zālē."

Interesanta ziņa**Nodibina partiju**

1.jūnijā Preiļos nodibināta "Latgales partija", kuras valdē, visticamāk, strādās Viļakas novada domes priekšsēdētājs S.Maksimovs un Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece I.Ñikuļina.

Nepalaid garām**"Motociklistu vasara 8"**

9.jūnijā pulksten 18 Balvu pilsētas vecajā slidotavā notiks ikgadējais motociklistu saiets "Motociklistu vasara 8", ko organizē motoklubs "Spieķi vējā". Pulksten 17 no "Viršiem A" sāksies parādes brauciens pilsētas ielās: Partizānu-Daugavpils-Bērzpils-Baznīcas-Skolas-Brīvības - vecā slidotava.

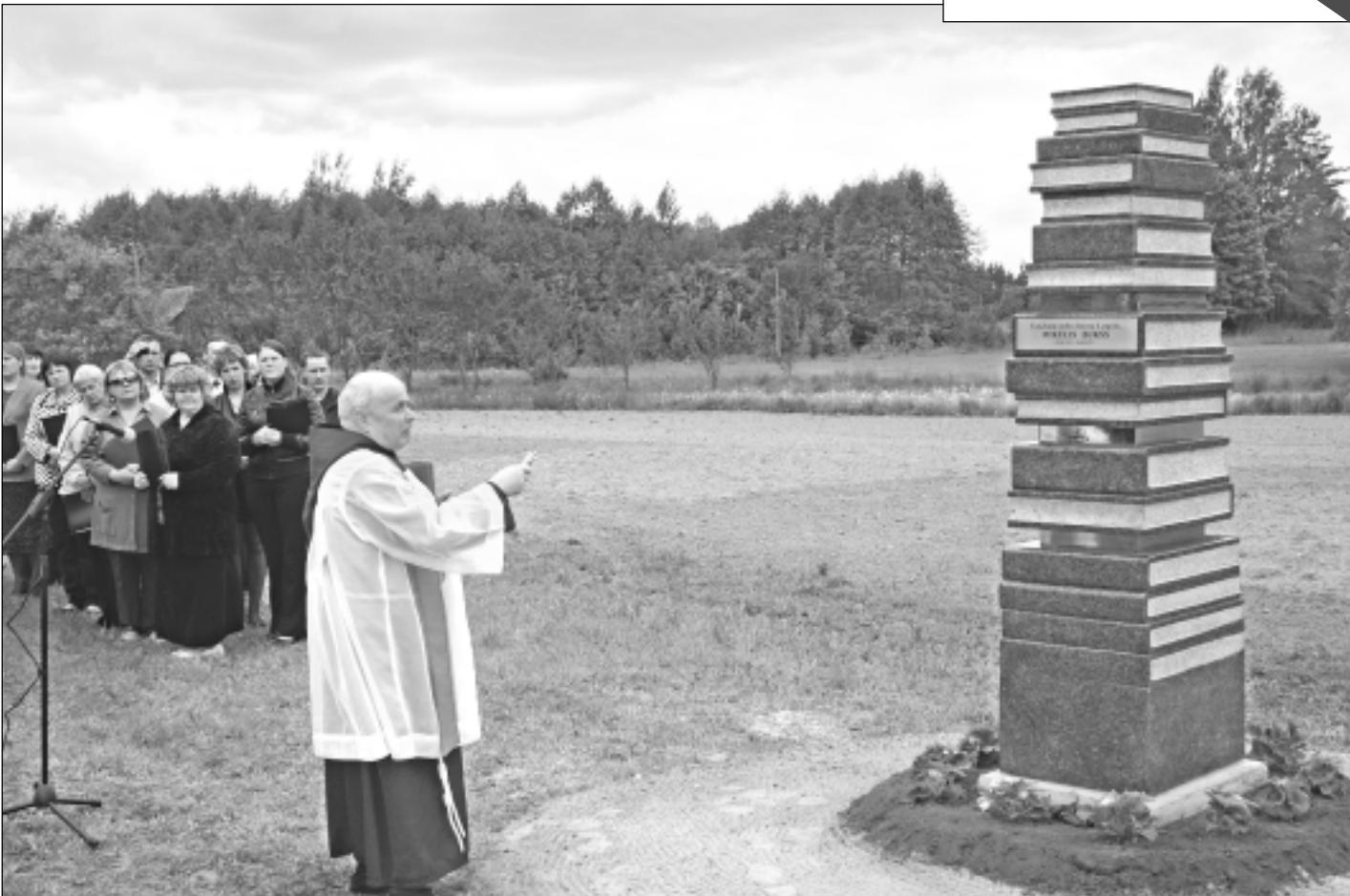

Foto - Z. Logina

Piemineklis Miķelim Bukšam. Pirms 20 gadiem Plešovā, kas ir Miķela Bukša dzimtais ciems, atklāja koka piemiņas plāksni. Tagad latgalu literatūras un kultūras vēsturniekam, valodniekiem, kurš darbojies trimdā, bet dvēselē palicis uzticīgs Latgalei, sarakstot 17 grāmatas, uzcelts skaists piemineklis.

Miķeļa Bukša piemiņai

Šogad aprit 100 gadi vienam no ražīgākajiem trimdas latgaliešu autoriem - Miķelim Bukšam. Par godu šim notikumam viņa dzimtajā ciemā Plešovā aizvadītajā piektdienā atklāja piemineklī.

Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs savā runā uzsvēra, ka Miķelis Bukšs ir kā bākuguns, uz ko jātiecas mūsu paaudzes cilvēkiem. "Tautā saka, ka labs ir tas skolnieks, kurš ir labāks par savu skolotāju. Piemineklis nav tikai vienam cilvēkam, tas ir piemineklis visai Latgalei, tās cilvēku intelektam," teica S.Maksimovs. Viņš pateicās cilvēkiem, kuri ilgus gadus uzturēja tradīciju godināt Miķeli Bukšu. Un tie vispirms bija Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule un nu jau aizsaulē aizgājušā Antona Slišāna ģimene. "Astoņdesmito gadu otrajā pusē mums bija liels kultūršoks, jo uzzinājām par Miķeli Bukšu daudz vairāk, nekā lasījām vai dzirdējām klausās sarunās. Tajā laikā pie mums nonāca ne tikai viņa trimdā rakstītās grāmatas, bet sajutām arī viņa dvēseli," pieminekļa atklāšanā teica Ruta Cibule. Viņa pastāstīja, ka pirms 20

gadiem M.Bukša koka piemiņas plāksnei naudu sarūpēja kultūras fonds, kuru vadīja Mārīte Šperberga, bet organizatoriskos darbus paveica Antons Slišāns. "Šeit ik gadu notiek piemiņas pasākumi, te kādu laiku pirms aiziešanas mūžībā ciemojusies viņa dzīvesbiedre Janīna, arī jaunākā meita Irene. Arī viena no pirmajām deviņdesmitajos gados aizsāktajām tradīcijām - novadpētniecības konferencēm - bija veltīta Miķelam Bukšam," atklāja R.Cibule. Viņa pauda cerību, ka aizgājēju dvēseles jūt, cik šī vieta svarīga un nozīmīga Latgales cilvēkiem. Piemineklis būs kā atgādinājums par latgaliešu gara spēku, par mūsu bagāto kultūru. "Viņa sarakstīto grāmatu kalns ir lielisks, nekā cilvēka augums, viņa garīgais mantojums būs baudāms vēl daudzām paaudzēm, un viņa paveiktais ir lielisks, nekā vienam cilvēkam aptverams," piebilda R.Cibule.

Par pieminekļa tapšanu jāpateicas Viļakas novada domei un Latgales kultūras programmai. Ideju meklēja un akmenī īstenoja tēlnieki Matīss Kalniņš un Zane Elerte.

* Turpinājums 2.lpp.

- Nav ne lielveikala, ne bankomāta
Stekentavieši vēlas pārmaiņas

- Vēlas sadarboties
Uzņem ciemiņus no Vācijas luteriskās baznīcas

Bērnu un jauniešu radošais festivāls.

8. lpp.

Dziedājumi pie krusta.

3. lpp.

* Sākums 1.lpp.

Vārds žurnālistam

Vasarā, šķiet, dienas skrien daudz ātrāk, nekā citos gadalaikos, jo jāpaspēj izdarīt daudz, īpaši laukos. Jāpjauj zāle, jāravē dārzi, jāslauc govis... Brīžiem pārņem izmisums, jo visi darbi nav padarāmi tik un tā, jo iecerēto bieži vien nosaka nevis cilvēks, bet daba. Cilvēks laukos ir bezspēcīgs dabas apstāklī priekšā, tāpēc iepriekš nevar paredzēt, kad sēs graudus, kad plāus sienu vai kuls labību. Atliek cerēt, ka vasarā dabas apstāklī būs labvēligi sienai vai graudu vākšanai.

Pirmsdien piedalījos kādā no Balvu novada domes darbinieku un luteriskās baznīcas pārstāvju tikšanās reizēm. Ari tur izskanēja doma par augstāku spēku ietekmi ne vien uz cilvēku dzīvi, bet pasauli kopumā. Pēc sarunas ar augstajiem garīdzniekiem domāju par cilvēkiem piemītošajām īpašībām. Patīkami, kad, apzinoties to, ka esam tikai cilvēki, garīdznieki prot atrast pareizos vārdus, uzrunāt, saprast un nenosodīt. Šķiet, tam tā arī vajadzētu būt, jo kurš cits, ja ne tīcību sludinošs cilvēks dāvās citiem garīgumu, piedošanu un sapratni? Prieks, ka mācītāji un priesteri dažādos svētkos vai pulcēšanās brīžos, piemēram, kapusvētkos un bēru gadījumos, runā Šim notikumam atbilstošus vārdus, mierina un iedvesmo, nevis, kā citkārt gadās, spriež par politiku, izmanto gadījumu, lai pateiktu visu, kas uz sirds... Patīkami apmeklēt dievnamu vai citu iestādi, kur zini, ka mācītājs vai priesteris izstaro labestību un cilvēkmilestību, jo sliktā ir pietiekami daudz citviet, baznīcā to cilvēks nemeklē.

Aija Socka

Latvijā

Gādā atlaides kuplām ģimenēm. Saeimas Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs Imants Parādnieks rosinājis īstenot projektu "Latvijas Goda ģimene", kas paredz daudzbērnu ģimenēm noteikt īpašu statusu un piešķirt identifikācijas kartes, kas ļautu saņemt dažādas privilēģijas. Piemēram, atlaides sabiedriskajā transportā, muzejos, kinoteātros, veselības aprūpē, kā arī brīvpusdienas skolās vai atlaides skolas pulciņu apmeklēšanai.

Apmeklē Brīvdabas muzeja gadatirgu. Pagājušās nedēļas beigās Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā gada lielākajos amatniecības svētkos - Tautas lietišķās mākslas darinājumu gadatirgū - pulcējās ievērojams daudzums cilvēku. Brīvdabas muzejā jau 42.gadu pēc kārtas pulcējās tautas lietišķās mākslas studijas un amatnieki no visas Latvijas, lai divās dienās ar savu gada veikumu iepazīstinātu apmeklētājus. Līdztekus amatniecības izstrādājumiem gadatirgū bija iespējams iegādāties arī vietējo pārtikas preču ražotāju produkciju, piemēram, mājas sierus, kūpinājumus, vīnu un cītus gardumus.

Velomaratonā uzvar latviešu ritenbraucējs. Pieveicot vairāk nekā 190 kilometrus garo distanci, 3.jūnijā "Tele 2" Rīgas velomaratonā uzvarēja latviešu ritenbraucējs Andžs Flaksis, kurš arī saņēma balvu kā labākais jaunais braucējs. Otra un trešo vietu ieņēma Igaunijas pārstāvji. Rīgas velomaratonā 11.novembra krastmalā pulcēja tēju 4000 dalībnieku. Dalībnieki startēja trīs distancēs - 87 kilometru garajā sporta distancē, 31,4 kilometru garajā tautas distancē un 15,7 kilometru garajā ģimenes distancē.

Plāno samazināt nabadzībai pakļauto iedzīvotāju skaitu. Ar ienākumu pārdali caur valsti un, īstenojot dažādus nodarbinātības pasākumus, Latvijā līdz 2020.gadam plāno samazināt nodarbināto īpatsvaru, kas ir pakļauti nabadzības riskam. Kā liecina Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam (NAP2020) melnraksts - 2011.gadā nabadzības riskam pakļauto īpatsvars bija 9,5%, un līdz 2020.gadam ir mērķis šo īpatsvaru samazināt līdz 5%. No visām trim Baltijas valstīm patlaban visaugstākais nabadzības riska limenis nodarbinātājiem ir Lietuvā - aptuveni 12,5%, bet Igaunijā tas ir zemāks nekā Latvijā - aptuveni 7,4%. Saskaņā ar plānu nākamgad nabadzības riskam pakļauto īpatsvars Latvijā ir jāsamazina līdz 8%, vēl pēc gada - līdz 7,5%, un tā līdz 2020.gadam - līdz 5%.

(Zīnas no interneta portāla www.la.lv).

Miķeļa Bukša piemiņai

Izdod septiņpadsmit grāmatas latgaliešu valodā

Imants Slišāns pastāstīja, kā Miķelis Bukšs, dzīvojot svešā zemē, starp svešiem cilvēkiem, dzīrdot svešu valodu, spēja izdot 17 grāmatas latgaliešu valodā. "Viņš ikdienā strādāja savu darbu, bet vakaros rakstīja grāmatas. Turklat tajā laikā pagājušā gadsimta 60. un 70.gados - viņš to darīja ar pārliecību, ka Latvija būs neatkarīga. Mums neatkarība tobrīd pat sapņos nerādījās. Viņa grāmatas iznāca tādā tirāzā, lai pietiktu visiem cilvēkiem Latgalē. Viņa grāmatas izdeva latgalu izdevniecībā Vācijā, kuru vadīja Vladislavs Lācis. Ari viņam šogad paliek 100 gadi," pastāstīja Imants Slišāns. Pieminekļa atklāšanā piedalījās Vladislava Lāča brāļa dēls Pēteris Lācis, kurš Rēzeknē uztur privātu latgaliešu rakstniecības muzeju. Viņš neslēpa, ka šodien cilvēki Latgalē ir kā svētdienas latgalieši, kuri vienu brīdi runā latgaliski, bet otrā mirkli šo valodu nelieto. "Vislielākais piemineklis, ko mēs varam uzcelt Miķelim Bukšam, ir saglabāt latgaliešu valodu - runāt latgaliski ne tikai šodien, 1.jūnijā, bet arī ikdienā," piebilda I.Slišāns. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis teica, ka maz pieminekļu ir tieši saviem cilvēkiem - latgaliešiem, tāpēc šodien ir dubults prieks, jo Miķelis Bukšs ir iedevis varenus ideoloģiskos ieročus politiķiem un vadītājiem, kuri vēlas aizstāvēt Latgales intereses. "Miķeļa Bukša daiļrade man devusi lielu pārliecību un skaidra ceļa redzējumu, kāds jāiet Latgalei. Ari es esmu bijis viņa dzīvokli Zviedrijā, tīcīs ar dzīvesbiedri Janīnu un par to saku paldies Rutai Cibulei," teica A.Kazinovskis.

Latgaliešu kultūras biedrības vadītājs Pēteris Keišs atzina, ka Vilakas novads ir izdarījis lielu un labu darbu, pirms trešā pasaules latgaliešu kongresa uzstādot pieminekli Miķelim Bukšam. "Ar Miķeļa Bukša dzīvesbiedri Janīnu biju dievkalpojumā Aglonā, un viņa stingrā pārliecībā teica, ka Aglonā dievkalpojumiem jāskan latgaliski. Un Miķelis domāja tāpat," atcerējās P.Keišs. Osvalds Zvejsalnieks - gleznotājs un mākslas pedagogs, profesors, Rēzeknes Goda pilsonis - atzina, ka Miķelis Bukšs savas dzīves laikā nesis smagu nastu - tā bija nesavītā milestiņa pret savu tēvu zemi- Latgali. "Nu mēs esam sākuši viņam atmaksāt parādu. Šis piemineklis ir tikai sākums maksājumam, kas mums būtu jāatgriež, jo no viņa darbiem Latvijā no jauna izdots nav nekas," atgādināja O.Zvejsalnieks, piebilstot, ka Latgalei jābūt vienotai ne tikai garā, bet arī teritoriāli. Viņš tēlnieku Matīsa Kalniņa un Zanes Elertes veidoto pieminekli vērtēja kā skaistu mākslas darbu, kas ir nozīmīgs visai Latvijai.

Piedalās konkursā

Konkursā par Miķeļa Bukša dzīvi un daiļradi piedalījās skolēni no Vilakas Valsts ģimnāzijas, Vilakas pamatskolas, Žīguru pamatskolas, Rekavas vidusskolas, Briežuciema pamatskolas un Tilžas vidusskolas. Ar skolēniem strādāja skolotāji - konsultanti Aina Rakstiņa, Ruta Čeke, Silvija Ločmele, Sanita Orlovska, Rasma Vilkaste un Aina Cibule.

Kopā konkursā piedalījās 24 dalībnieki. Iesūtītos darbus vērtēja konkursa žūrija, kurā strādāja Vilakas Valsts ģimnāzijas radošu jauniešu grupa: Zane Briediņa, Karīna Makšāne, Evija Kitova, Normunds Orlovs un Ritvars Rēvalds.

1.vietas ieguvēji: pieaugušo grupā - Rutta Jeromāne un Evija Kaša, 1.- 4.klašu grupā - Žaklīna Orlovska (Žīguru pamatskola), 5.-9. klašu grupā - Sandija Aleksandrova (Tilžas vidusskola) un 10.-12.klašu grupā - Santa Konovalova (Rekavas vidusskola).

2.vietas ieguvēji: 1.- 4.klašu grupā - Liene Klaviņa (Briežuciema pamatskola), 5.- 9.klašu grupā - Gatis Kuģenieks (Tilžas vidusskola), 10.-12.klašu grupā - Rigonda Šakina (Vilakas Valsts ģimnāzija) un Vivita Elste (Tilžas vidusskola).

3.viet 5.- 9.klašu grupā ieguvā Laura Orlovska (Vilakas pamatskola), 10.-12.klašu grupā - Ēriks Šaicāns (Vilakas Valsts ģimnāzija) un Jolanta Kalneja (Tilžas vidusskola).

Simpātiju balvas no SIA "Litiņas" vadītājas Lilitas Alekšānes saņēma jaunākās konkursa dalībnieces Liene Klaviņa, 2.klasses skolniece no Briežuciema pamatskolas, un Žaklīna Orlovska, 3.klasses skolniece no Žīguru pamatskolas, Rutta Jeromāne no Vilakas, Janīta Ivanova, 12.klasses skolniece, un Elīna Zaķe, 7.klasses skolniece no Vilakas Valsts ģimnāzijas. Vilakas novada dome un Izglītības, kultūras un sporta nodaļa nolēma piešķirt simpātiju balvu par darbu, kas uzrunāja

Atklāj Miķeļa Bukša pieminekli Plešovā. Šis gads bija uzticēts Vilakas novada domes priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam un Balvu Centrālās bibliotēkas direktoriem Rutai Cibulei. Miķelis Bukšs dzimis 1912.gada 1.jūnijā Šķilbēnu pagasta Plešovas ciemā, miris 1977.gada 12.jūlijā Zviedrijā, apbedīts Stockholmā. Viens piemineklis viņam atklāts 1991.gadā Rēzeknē pie Skolotāju institūta jeb tagadējās Rēzeknes Augstskolas.

M.Bukša piemīnu godā arī baltinavieši. Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns atzina, ka no dižā novadnieka mums ir daudz ko mācīties, un vispirms tā ir latgaliešu valoda.

Briežuciema dramatiskā kolektīva aktieri un folkloras kopa "Soldoni". Viņi bija iestudējuši Latgales gaismas nesēja Miķeļa Bukša dzīves gājumu un klātesošajiem izstāstīja to caur dziesmu un latgaliešu valodu.

Dzied Karīnas Romanovas vadītais Šķilbēnu pagasta koris "Viola". Koristu skanīgās balsis pieminekļa atklāšanas brīdi darīja vēl svīnīgāku.

visvairāk. Šo balvu - keramikas ezi - kā Vilakas novada Vilakas pilsētas simbolu saņēma Sandija Aleksandrova, 8.klasses skolniece no Tilžas vidusskolas.

Z.Logina

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

Kā vērtējat ierosinājumu aizliegt pārdot alkoholiskos dzērienus līdz 21 gada vecumam?

Viedokļi

Tā ir tukšgaitas darbošanās

AUSMA PLŪME, konsultante alkohola atkarības jautājumos

Sabiedrībā uzvirmojušas kaislības par vēlmi alkohola iegādāšanās un lietošanas vecumu palielināt no 18 līdz 21 gadam.

Jau vairāk nekā 25 gadus esmu konsultante alkohola atkarības jautājumos, tādēļ, vadoties no personīgās pieredzes, varu apgalvot, ka likuma grozījumi neko nedos.

Nesen televizijā dzirdēju par aptauju, kurā par alkohola lietošanu pēdējā mēneša laikā intervēja pusaudžus līdz 15 gadu vecumam. Rezultāti šokēja, jo izrādījās, ka grādigos dzērienus pēdējā mēnesi lietojuši 40% jauniešu. Par kādu 21 gada vecu-

mu mēs runājam, ja jau līdz 15 gadiem alkoholu vismaz reizi mēnesi lieto gandrīz puse no aptaujātajiem? Vajadzētu domāt un lemt par veselības mācību stundu skaita palielināšanu skolās, vairāk stāstīt par alkohola kaitīgo iedarbību uz cilvēka organismu. Logiskāk būtu panākt, lai tiktū izpildītu esošie likumi alkoholisma ierobežošanā.

Jauna cilvēka organismā ik brīdi vienlaikus darbojas tikai apmēram 10% kapilāru, tādēļ asinsvadu sistēmas alkoholiskie bojājumi un to sekas jaunībā neparādās tik redzami, kā vēlākos dzīves gados. Pie pašreizējā alkohola patēriņa līmena "vidēji" dzerošais vīrietis jau ap 30 gadu "pēķēti" saskaras ar visdažādākajām slimībām. Visbiežāk tās ir kurīga, aknu un sirds-asinsvadu slimības, traucējumi, dzimumsfērā, jo alkohola iedarbība ir universāla. Tas bojā visus cilvēku organisma orgānus un sistēmas.

Pirms pāris gadiem pie manis ieradās 22 gadus vecs jaunietis, kurš vēlējās pārtraukt alkohola atkarību. Viņa atkarības "stāzs" bija - 3 gadi, bet dzeršanas - 4 gadi. Tikai sabojātā veselība, nepatikšanas darbā un neklāties mācībās, nesavaldis sabiedriskās vietās, konflikti ar policiju, nesaticība ģimenē, fiziskas un morālas ciešanas piespieda puisi attapties un sev pajautāt, vai man to vajag? Alkohola atkarība ir

katru gadu kļūst "jaunāka" – arvien biežāk tā izraisītās problēmas piemeklē jaunus cilvēkus, kuriem dzēšanas dēļ pajukusi ģimene, radušās veselības problēmas, zaudēts darbs, sadauzīta vai atņemta mašīna, vai jāstājas tiesas priekšā par reibumā "sastrādāto". Diemžēl liela daļa no viņiem vairs nespēj novērtēt savu neveiksmju patieso cēloni un tādēļ nemeklē izēju.

Nekādi alkohola iegādes un lietošanas ārēji ierobežojumi likumu vai lēmumu veidā neatturēs jauniešu bīstamās alkohola spēlites, kuru skarbās likmes ir - DZERT vai DZIVOT, DZĪVĪBA vai NĀVE. Tikai apguvis patiesas zināšanas par alkohola iznīcinošo iedarbību un iepazinies ar ikdienā sastopamo vecākās paaudzes alkoholiķu bēdīgo likteni, jaunietis spēs izdarīt pareizo izvēli un sev pajautāt, - vai man to vajag?

Fakti

- **LUAVIV un Jaunatnes attīrības federācija ierosinājusi aizliegt pārdot alkoholiskos dzērienus, iesaistīt to lietošanā vai tos nodot rīcībā personai, kas nav sasniegusi 21 gadu.**

- **27 pasaules valstis atļautais alkohola lietošanas vecums ir augstāks par 18 gadiem, citviet pasaule - pat 25 gadi.**

Latvijas Ārstu biedrības pārstāvju biedoklis, ka par nobriedušu cilvēku var saukt personu tikai no 21 gadu vecuma. Jautājums, - nobriedušu kam? Dzeršanai? Sēdēšanai bāros, klubos un citās izklaides vietās? Vai cilvēks var kļūt gudrāks triju gadu laikā? Un ar ko ir labākas cigaretes un enerģijas dzērieni? Uzskatu, ka rosinājums atļaut alkohola tirdzniecību no 21 gada vecuma ir mulķīgs, jo tikpat labi varētu uzlikt cenzu arī autovadītāju tiesību iegūšanai no 21 gada. Ir jāsaprot, ka cilvēki ir dažādi. Vienam alkohols ir šampāniets svētku dienās, citam - drosmes eliksīrs, bet vēl kādam - vienkāršs dezinfekcijas līdzeklis. Nav vajadzības noteikt vecuma cenzu alkoholisko dzērienu iegādāšanai. Efektīvāk būtu mazināt daudzās reklāmas par alkoholu un jautribu, kāda notiek, ja to lieto. Katrs ir savas laimes kalējs, katram ir sava galva uz pleciem, lai lemtu - lietot alkoholu vai nē. Cilvēka dzīve un veselība ir katra paša rokās.

Viedokļus uzsklausīja
S.Karavočika

Vilakas novadā

Maija dziedājumu ekspedīcijas

Maija Latgalē un arī Vilakas novadā varēja vērot gandrīz 200 gadus seno katoļu tradīciju – Maija dziedājumus.

Vilakas novadā Maija dziedājumi šogad notika Mednevas, Šķilbēnu, Susāju, Vecumu pagastos un Vilakas pilsētā. Susāju pagastā galvenās organizatores bija Svilpovā - Anna Strupka, Pokšovā - Lucija Korneja, Susājos - Leonīnē Bukovska, Eglevā - Māra Nizinska. Mednevas tautas nama vadītāja Skaidrite Šaicāne jau vairākus gadus organizē Maija dziedājumus pie Mednevas pagasta krucifiksiem. Skaidrīte ne tikai organizē, bet arī popularizē dziedājumu laikus vietējā laikrakstā, dodot iespēju arī vienkārši ziņkārīgajam doties uz kādu dziedājuma norises vietu. Lodumas ciema krucifikss kļuvis par centrālo krucifiksu, kur Maija dziedājumi skanēja katru svētdienu. Lai dziedājumi notiku pie tālākiem ciemu krucifiksiem vai ciemiem, kur palicis maz iedzīvotāju, organizēja dziedātāju aizvešanu. Čaklās Mednevas pagasta vecmāmiņas un sievas ir labas dziedātājas. Vecākās sievas iesāk dziesmu, parādot, kāds ir dziesmas meldīns, tā dodot iespēju melodiju iemācīties arī tiem, kuri to nezina. Izdzied visas dziesmas, kuras vien cilvēki vēlas, - tas nekas, ka vienā svētdienā dziedājumi notiek pie vairākiem krustiem. Sievas dzied ar domu, - jo vairāk dziedās, jo labāk un pareizāk iemācisies dziedāt, un, jo vairāk cilvēki nāks kopā Maija dziedājumos, jo labāk dziesma skanēs. Mednevas pagasta sievas atzīst, ka vispirms vairāk vajadzētu pulcēties vecākā gādagājuma sievām. "Ja nenākam mēs pašas, vai varam gribēt, lai nāk jaunākā paaudze?" jautāja kāda seno katoļisko dziedājumu pratēja.

Šķilbēnu pagastā daudzi krucifiksi atrodas pie mājām. Citi dzied katru dienu, citi - pārdienas, vēl citi - svētdienās. Bet, lai uzzinātu dziedājumu vietas, jāiedraudzējas ar vietējiem, jāiztāujā un jā piedalās. Upītes etnogrāfiskā ansambla dalībniece Valentīna Keiša Dieva dziesmas māca dziedāt saviem mazbērniem un kaimīnu bērniem. "Mēs dziedam katrai vakaru. Bērni nāk un piedalās, neviens viņus nedzen ar varu. Bērniem mācu, ka vajag izturēt un dziedāt katrai vakaru Dievmātei un Dieviņām par godu," pazemīgi bilst V.Keiša. Cik patiesi skan bērnu skaītītās lūgšanas un rožukronis, cik skaisti dzirdēt, kā dzied bērni! Liels prieks par to, ka viņi tik atīri apgūst dziesmu vārdus un katram ir savas miljākās dziesmas. Tikpat svarīgi bērniem ir "značu" (zīmīšu) vilkšana, uz kurām uzrakstīts kāds uzdevums dienai, nedēļai vai mēnesim, lūgšana, kas jāskaita, labdarības darbs vai uzdevums, kas jāizdara. Visi šie darbi un lūgšanas veltītas Dievmātes godam.

Foto - Z. Logina

Susāju pagastā. Aldis Pušpurs pie Svilpovas ciema dzied kopā ar ciema sievām pie krusta, netālu no Vēršukalna muzeja.

V.Zeltkalne

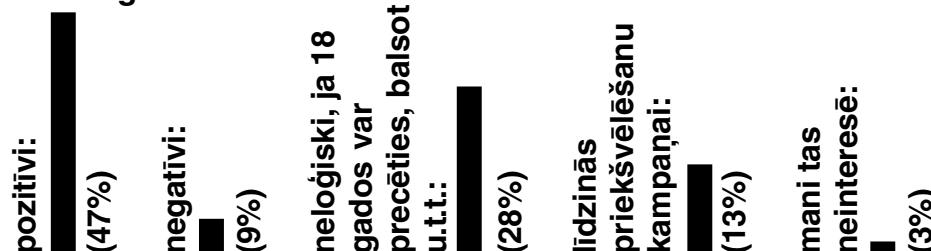
Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat ierosinājumu aizliegt pārdot alkoholiskos dzērienus līdz 21 gada vecumam?

Kopā: 32

Startē vairāk nekā divi simti piecdesmit sportisti

2.-3.jūnijā Viļakā notika nozīmīgākais notikums motosportā Latgalē – Latvijas čempionāta 3.posms motokrosā, kas pulcēja sportistus no vairākām valstīm. Sacensību organizators Ēriks Eizāns, lūgts izvērtēt sacensības, atzina, ka mototrases "Baltais briedis" sakārtošanā ieguldīts milzīgs darbs: "Patīkami, ka motosportisti to novērtēja. Divas dienas trasē valdīja neviltots cīņasspars!"

Ari Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs nešaubās, ka trasē "Baltais briedis" sakārtošanā, kā arī sacensību organizēšanā ieguldīts milzīgs darbs: "Mēs bijām dilemmas priekšā – būt vai nebūt motosporta svētkiem Viļakā. Paldies deputātiem un atbalstītājiem, jo tikai kopīgiem spēkiem mēs esam panākuši tīk labu rezultātu!"

Cīnās baltinavietis Elvis Bartkevičs. Svētdien pirmie trasē devās iesācēji kopā ar dāmām. No mūspuses sportistiem braši cīnījās baltinavietis Elvis Bartkevičs, kurš 29 sportistu konkurencē kopvērtējumā izcīnīja 6.vietu. Kopā ar stiprā dzimuma pārstāvjiem "Baltajā briedī" startēja arī piecas dāmas. Kopvērtējumā uzvaru izcīnīja 15-gadīgā Samanta Josta no Apes.

Izskan "Moto Kruiza" vārds. Sestdien veiksmīgi startēja motosporta kluba "Moto Kruīzs" sportisti. Kluba vadītāja un sacensību organizatora Ērika Eizāna dēls Lauris (foto – no kreisās) abos braucienos "Kvadri 100" klasē izcīnīja 1.vietu. Tikpat veiksmīgi cīnījās arī "Moto Kruiza" biedrs Atis Breds, ierindojoties 1.vietā "Kvadri 50" klasē.

Pirmais brauciens "Kvadri Open" klasē. Tajā cīnījās astoņi sportisti. Pirmajā braucienā 2.vietu izcīnīja Agris Neija, kuram pieder savdabīgs tituls - PSRS čempions motošosejā. "Kaut arī PSRS sen sabrukusi, tituls paliek," uzsvēra sacensību komentētājs.

Uz starta līnijas. Latvijas čempionāta motokrosā 3.posms Viļakā pierādīja, ka Latvijas iedzīvotājiem motosports ir tikpat svarīgs, kā citi sporta veidi, turklāt par motosportistu var kļūt ikviens interesents. Lai startētu, piemēram, iesācēju klasē, jāiegādājas motocikls, kas maksā Ls 4000 - 5000, ekipējums – aptuveni Ls 1000, licence, rezerves daļas, piekabe, ar ko transportēt moci, un degviela.

Uz goda pjedestāla. Blakusvāgu klasē nepārspēti līderi bija Māris Rupeiks un Elvijs Mucenieks, kuri abos braucienos izcīnīja 1.vietu un kāpa uz goda pjedestāla visaugstākā pakāpiena.

Intervijas pēc uzvaras. Finišā uzvarētājus gaidīja ne tikai Viļakas novada domes un motokluba "Moto Kruīzs" sarūpētas naudas balvas, bet arī masu mediju pārstāvji. Nepārspēts "Kvadri Open" braucienā palika Edgars Meņģelis (foto), kurš pērn Latvijai sarūpēja vēsturisku panākumu, uzvarot Eiropas čempionāta posma kvalifikācijā.

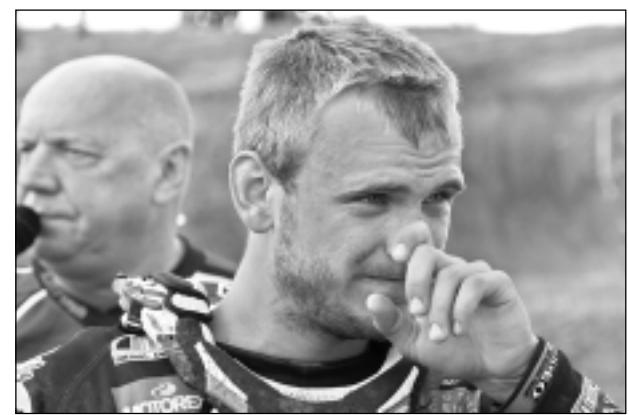
Apsveic klubā biedru.
Sacensību organizators Ēriks Eizāns (no kreisās) apsveic ar veiksmīgu finišu klubā biedru Juri Sigajevu.

Elpu aizraujoši lēcieni. Sacensībās skatītājus motosportisti pārsteidza ar skaistiem lēcieniem. Jānis Kārkliņš, kurš uzvarēja "MX2" klasē, apliecināja, ka tāli lēcieni viņu nebauda. Nesen Apē viņš sacensībās aizlēca 47 metrus.

Vairāk nekā divdesmit kulbas. "Baltā Brieža" trasē cīnījās vairāk nekā 20 blakusvāgu ekipāžas.

Pēc braucienā. "MX1" klasē uzvaru izcīnīja Tomass Macuks (foto), apsteidzot pieredzējušo motosportistu Dāvi Līvu. Kopvērtējumā viņam 1.vieta. Otrajā vietā – Dāvis Līvs, trešajā – Vitautas Bučas.

Saruna

Palīdzēt bērniem izaugt

Sagaidot Ģimenes dienu, Balvu novada pašvaldība apbalvoja un izteica pateicību vecākiem, kuri rūpējas un sniedz ģimenes siltumu aizbildniecībā paņemtiem bērniem. Balvu novada domes Pateicības rakstu par ieguldījumu bez vecāku gādības palikušā bērna audzināšanā un ģimeniskas vides nodrošināšanā saņema arī EMĪLJA BANKOVA no Tilžas pagasta.

Kā jutāties, saņemot Pateicības rakstu?

-Biju saviljota. Patīkami, ka atceras ar labu vārdu. Paldies par to!

Kā radās doma paņemt aizbildniecībā bērnu?

-Doma radās sen, jo savu bērnu mums ģimenē nebija. Pirms aptuveni 16 gadiem pagastā piedāvāja paņemt meiteni, kurai nomirusi māte. Gunitai tad bija divi gadi. Viņa bija apdegusi, veda pie ārstiem. Tagad Gunitai jau 18 gadi, pagājušā nedēļā viņai piedzima meitīņa. Būs jārīko kristības. Gunita mācījās Rēzeknē, tagad mācības uz laiku jāpārtrauc, lai paaugas meitīņa. Priecājos, ka būs jāpalīdz mazās audzināšanā, jo bērni man patīk.

Vai viegli saprotaties ar Gunitu?

-Jā. Ja kādreiz arī nedaudz pastriņējāmies, tad pēc ūsa brīža atkal viss bija labi, jo visas problēmas var pārciest un pārdzīvot. Atceros, ar kādu prieku vedu viņu uz bērnudārzu, tad - skolu. Jutos laimīga, ka meitene aug, mācās, palīdz lauku darbos. Nēmu viņu līdzi uz visiem pasākumiem – etnogrāfiskā ansambla mēģinājumiem un koncertiem, plaušanas sacensībām u.c. Vienu mājās neatstāju. Iemācīju Gunitai daudzus darbus, un viņa palīdzēja man ēst gatavot, govis slaukt, zāli plaut, malku sakraut grēdās, arī saskaldīt. Pat uz mežu pēc malkas kopā braucām. Viņa ir laba un paklausīga.

Jums ir liela saimniecība?

-Ir zirgs, divas gotiņas, bullis un aitas, un saimniecību pagaidām samazināt neplānoju. Lai arī pirms krietna laika nosvinēta 80 gadu jubileja, pie ārsta neesmu bijusi, veselība man laba. Tikai, ja citreiz sakreņķējos, asinsspiediens paaugstinās. Bet slimot nav laika, jo daudz jāstrādā, jāskrien, ap māju viss jāaplauj. Ja man nebūtu fiziskā darba un dziesmu, ko dziedāt, justos slima un gulētu gultā. Arī citiem saku, - ejet un strādājet! Man patīk būt cilvēkos. Ja organizētu plaušanas sacensības, atkal brauktu un piedalitos. Agrāk man tas diktī patika un, ja vēl veicās, prieks bija divkārt lielāks. Vasaras brīvajos brīžos bieži vien strādāju mājas apkārtnē, dārzā, bet ziemas vakaros adu cimdu un zeķes. Rokdarbus iemācīju arī Gunitai, jo dzīvē viss noder.

Dziedat kopš bērnības?

-Protams. Agrāk, kad gājām ganos, daudz dziedājām. Dziesmas skanēja visās malās, pat kokos kāpām un dziedājām. Skumji, ka tagad jaunatne nedzied, arī svētkos viņi tikai grib klau-

Foto - A.Kirsanovs

Emīlja Bankova. Viņa uzaudzinājusi aizbildniecībā paņemto Gunitu, palīdzējusi un rūpējusies par māsas dēlu un viņa meitu Guntu. Šovasar Emīlja klās mājās svētku galdu un aicinās aptuveni 40 ciemiņus uz Guntas meitas kristībām un Guntas izlaidumu. "To, ka paņēmu Gunitu aizbildniecībā, nenožēloju nevienu dienu. Man bērni patīk, priecājos, ka varu viņiem palīdzēt. Ja būtu jaunāka, nēmtu aizbildniecībā vēl vienu mazuli. Šoreiz tas noteikti būtu puika, lai ir saimnieks, kas plauj, gādā malku un citādi strādā laukos," saka Emīlja.

sīties, nevis dziedāt. Vakaros, kad padarū darbus, dziedē Dieva dziesmas. Tās iemācījos jau sen, kad kopā ar māti gājām uz baznīcu. Arī Gunitai dziedāšana nav sveša – dziedāja etnogrāfiskajā ansamblī, mācījās Baltinavas Mūzikas skolā, nopirku viņai divus akordeonus. Viņa spēlē, lai arī vēl nedaudz jāpamācās.

Dziedat arī etnogrāfiskajā ansamblī?

-Jā. Katru nedēļu mums notiek mēģinājumi Tilžas kultūras namā, majā ik nedēļu dziedājām pie krustiem Dievmātes godam. Drīz būs jābrauc uz Rīgu, piedalisimies folkloras festivālā.

Kā nokļūstat uz ansambla mēģinājumiem?

-Kā kuru reizi - citreiz ar velosipēdu, citreiz – kājām, vai arī kāds pavizina pa cejam. Dažreiz ar mašīnu aizved Gunta – mana māsas dēla meita. Esmu uzaudzinājusi arī māsas dēlu, palīdzēju audzināt viņa meitu. Gunta mācās Rēzeknes Augstskolā par skolotāju, šovasar būs izlaidums. Gan Gunta, gan Gunita prot dziedāt baznīcas dziesmas, ir kristītas un iestiprinātas. Esmu daudzreiz viņām teikusi, lai dzīvē turas pie Dieva, jo Viņš vienmēr palīdz.

Kā jutāties etnogrāfiskā ansambla dalībnieču vidū?

-Ioti labi. Uzticam viena otrai savus noslēpumus un piedzīvojumus, pārrunājam dažādas aktualitātes un, protams, dziedām. Ja kādai no dalībniecēm ir apaļa jubileja, ciemos nāk visas ansambla sievas. Tad ir lustīga svinēšana ar muzicēšanu un dziedāšanu. Mēģinājumos ikiņām esam 13-15 dalībnieces, visas vietējās – no Tilžas. Atmosfēra ansamblī ir patīkama un gaiša. To daudzējādā zinā ietekmē mūsu jaukā vadītāja – Daiga Jēkabsone. Kad viņa paņem rokās akordeonu, dziesmas pašas, šķiet, rāsās.

Tilža ir Jūsu dzimtā puse?

-Jā, te ir manas dzimtās mājas un pagasts. Bija laiks, kad aptuveni piecus gadus kopā ar vīru dzīvojām Rīgā. Ap precējāmies un, tā kā kolhozā nevarēja daudz nopelnīt, aizbraucām uz Rīgu. Tur strādāju šūšanas fabrikā. Tad nomira mamma un nebija, kas saimnieko mājās. Žēl bija zaudēt mājas, zemi, tāpēc atgriezāmies. Vīrs nomira pirms četriem gadiem. Agrāk saimniekojām abi ar vīru, viņš daudz palīdzēja mājas un lauku darbos. Tagad ir grūtāk.

Sanāk laiks paskatīties televīzijas pārraides?

-Nē, televīziju neskatos. Klausos radio, īpaši kristīgos raidījumus, lasu preses izdevumus. Televīzija man, vēcam cilvēkam, ne pārāk patīk. Jau tāpat darbos nogurstu. Televīziju var skatīties, kad nav ko darīt. Tā aizņem daudz laika – ja iesāksi, nevarēsi tikt vaļā.

Ko vēlat jaunajām ģimenēm?

-Gribētu, lai vairāk dzimtu bērni, lai ģimenes būtu kuplākas. Mēs saviem vecākiem bijām trīs bērni un izaugām, neskatoties uz to, ka maz naudas vai trūcīgi apstākļi. Tagad daudzreiz dzird sakām, ka grūti izaudzināt vairākus bērnus, bet es saku: nē, nav grūti. Bērni bieži vien ir "izlaisti", pērk čīpus, coca-colu, konfektes, taču tas nav veselīgi. Gunitai, lai arī tas viņai ne īpaši patika, neveselīgos kārumus un dzērienus nepirk.

Vēlu ģimenēm, lai izdodas izaudzināt bērnus, kuri nedzer alkoholu un nesmēķē, kā arī nelieto rupjus vārdus. Agrāk mana māte ar tēvu nestrīdējās, vismaz mēs ar māsu un brāli lamu vārdus bērnībā nezinājām. Ja tagad vecāki nevar iztikt bez strīdiem, tad lai strīdas tā, ka bērni nedzīrd! Aicinu vecākus neatstāt savus bērnus - viņus vajag pieskatīt un mācīt!

A.Socka

Baltinavas novada domē

24.maija sēdes lēmumi

Izvērtēs Gada cilvēku

Baltinavas novada domes deputāti apstiprināja novada "Gada cilvēka" konkursa nolikumu. Tā mērķis ir apzināt un izvērtēt cilvēku ieguldīto darbu nolikumā izvirzītajās nominācijās. Stimulēt novada iedzīvotājus piedalīties novada attīstībā, jaunu, progresīvu ideju realizēšanā, godināt labākos sava amata, profesijas un radošā darba veicējus, godināt novada attīstības un pozitīvā tēla veidotājus. Nolikumā izvirzītas šādas nominācijas: "Gada cilvēks novadā" - par nozīmīgu ieguldījumu novada labā un tā atpazīstamības veicināšanā, "Gada cilvēks kultūrā" - par nozīmīgu ieguldījumu kultūras darbā un novada vārda popularizēšanā, "Gada cilvēks izglītībā" - par nozīmīgu ieguldījumu izglītībā un jaunatnes audzināšanā, "Gada cilvēks sportā" - par nozīmīgu ieguldījumu sportā un novada vārda popularizēšanā, "Gada cilvēks uzņēmējdarbībā" - par nozīmīgu ieguldījumu uzņēmējdarbības attīstībā novadā, "Gada cilvēks lauksaimniecībā" - par nozīmīgu ieguldījumu lauksaimniecības darbā, lauku vides sakopšanā, uzturēšanā un lauku dzīves veida popularizēšanā - divas nominācijas (viena lielo un vidējo saimniecību starpā vairāk par 200 ha apsaimniekotās zemes, otra - mazo saimniecību starpā no 5 līdz 200 ha apsaimniekotās zemes), "Gada cilvēks pašvaldības iestāžu darbā" - par nozīmīgu ieguldījumu novada darbā, par godprātīgu attieksmi pret darāmo darbu, novadu un sabiedrību, "Gada cilvēks pašvaldības administrācijas darbā" - par nozīmīgu ieguldījumu novada darbā, par godprātīgu attieksmi pret darāmo darbu, novadu un sabiedrību, nominācijā "Gada jaunietis" (vecumā no 15 līdz 25 gadiem) - par nozīmīgiem sasniegumiem mācībās, sportā, ārpusklases darbā, kas veicinājuši novada atpazīstamību valsts mērogā, nominācijā "Mūža ieguldījums" - par ilggadēju godprātīgu darbu un ieguldījumu sava novada un tā iedzīvotāju labā.

Pretendentus nominācijām var pieteikt: Baltinavas novada deputāti - ne mazāk kā 3, darba kolektīvi - ne mazāk kā 5 cilvēki, reģistrētas biedrības un nodibinājumi - ne mazāk kā 3 biedri, iestādes vai uzņēmuma vadītājs par saviem darbiniekiem, iedzīvotāju grupas - ne mazāk kā 5 cilvēki. Pieteikumus izvērtēs oktobrī novada komitejās: Finanšu, Sociālo un saimniecisko lietu, Izglītības, kultūras un sporta, priekšlikumus iesniedz novada domē. Gada cilvēka titula ieguvējus apbalvos gada noslēgumā.

Organizēs konkursu par sakoptāko sētu

Apstiprināja konkursa nolikumu "Sakoptākā sēta Baltinavas novadā 2012". Konkursa mērķis ir veicināt novada administratīvās teritorijas sakopšanu un ainavu veidošanu, rosināt iedzīvotāju aktivitāti un līdzdalību kultūrvides veidošanā, motivēt novada iedzīvotājus būt atbildīgiem par savu īpašumu sakārtošanu.

Pretendentus (objektus) konkursam piesaka šādās nominācijās: individuālās dzīvojamās mājas, lauku sēta, daudzdzīvokļu māja, pašvaldības iestādes, uzņēmumi. Pretendentus konkursam piesaka ēkas īpašnieks vai jebkura cita persona, kurai īpašnieks devis piekrišanu. Pieteikumus iesniedz līdz 20.jūnijam novada domes kancelejā.

Pretendentus vērtēs komisija, kuru apstiprināja novada dome. Komisijas sastāvā ir 5 cilvēki: Ināra Daukste, Antra Keiša, Ilona Keiša, Aelita Mežale, Rudite Laganovska. Konkursa dalībniekus vērtēs jūlijā, augustā, rezultātus komisija apkopos un iesniegs novada domei līdz šī gada 15.septembrim. Uzvarētājus pasludinās oktobrī un apbalvos gada nogalē.

Konkursa vērtēšanas kritērijos iekļauts iebraucamais ceļš, ēkas fasādes daļa, teritorijas zonējums, automašīnu stāvlaukums, statīvs velosipēdiem, puķu un dekoratīvo augu stādījumi un objekta kopskats, atkritumu savākšana. Iespējamie papildus punkti: mazās arhitektūras formas, uzbrauktuve invalidiem, atpūtas vietas strādājošajiem, reklāmas stendi, karoga masta vieta, lauku sētas vēsturisko iezīmju saglabāšana.

Atļauj pārdot auto

Atļāva norakstīt automašīnu GAZ -53-27, izkomplektēt to un pārdot automašīnas rezerves daļas. Iegūtos līdzekļus izmantos Baltinavas vidusskolas vajadzībām.

Izmaiņas lepirkumu komisijā

Baltinavas novada domes lepirkumu komisijas sastāvā ievēlēja domes deputātu Vladimīru Bolgarovu. Baltinavas novada domes lepirkumu komisija darbojas piecu cilvēku sastāvā.

I.Zinkovska

Īsumā

Siguldā godina distanču slēpotājus

Lai arī kopš pēdējiem startiem distanču slēpošanā jau pagājis laiks, Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas distanču slēpotāji 26.maijā tikās sezonas noslēguma pasākumā Siguldā.

Mūsu skolas slēpotāji kopā ar treneriem domā par nākamo sezonu, bet iepriekšējā sezonā paveiktais un iegūtais vēl nav aizmirsies nevienam. Tieši tāpēc labākos slēpotājus un trenerus aicināja uz 2011./2012.gada sezonas noslēgumā pāsākumā Siguldā, kluba "Bebri" sporta kompleksā.

Pasākumā godināja labākos sportistus kalnu slēpošanā, distanču slēpošanā un snovbordā. Viļakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skolas distanču slēpošanas nodaļā 2011./2012. gada sezonā vislabāk veicās Igoram Prancānam – 3.vieta Latvijas Slēpošanas sastādītajā rangā distanču slēpotājiem par šī gada sezonu V-12 grupā. Tikai nedaudz atpalika Niks Mičs – 4.vieta un Silvers Kozlovsks – 5.vieta. Jauniešus trenē Jānis Dokāns. S-16 grupā Veltai Loginai – 5.vieta, viņas treneris ir Pēteris Vancāns. Distanču slēpotāju grupā ar speciālbalgāvām sumināja tikai Latvijas Slēpošanas savienības sezonas sacensību kopvērtējuma ranga pirmo trīs vietu ieguvējus. Mūsu Igors Prancāns balvā saņēma suvenīru – slēpotāju māla zābaku un diplому. Šis pasākums nebija tikai labāko sportistu, klubu, treneru apbalvošana, bet arī piedāvāšanā dažādās sportiskās aktivitātēs, piemēram, sacensības starp kalnu slēpotājiem, distanču slēpotājiem un snovbordistiem, futbols, spēka vingrinājumi - pievilkšanās pie stieņa vai rāpšanās pa virvi, mauglis, kā arī vizināšanās ar laivu, ūdens slēpošana, viktorīnas un konkursi. Spēka vingrinājumos Jānis Dokāns ieguva titulu "Spēkavīrs – 2012". Dalībnieki varēja nobaudīt lauku vituvi, neizpalika mielošanās ar saldumiem.

Inese Petrova, sporta skolas direktora vietniece izglītības jomā

Apciemo Bembijus un viņu māmiņas

Pirmsskolas mācību iestādēs maijs tradicionāli ir ekskursiju laiks. Par spīti aukstumam un lietum 29. maijā nelielā celojumā uz Briežu dārzu Rugāju novadā devās arī Viļakas pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi un skolotāji. Mērojuši vairāk nekā 80 kilometrus līdz Rugāju novadam, bērni satika laipno Briežu dārza saimnieci, kura iepazīstināja ar nelielo dārza eksponāciju – dzīvnieku ragiem, ādām un putnu izbāzeņiem. Pēc tam, apbruņojušies ar līdzatvestajiem burkāniem un graudu spaini, bērni devās apskatīt briežus. Sākumā iepazinušies ar drosmīgākiem briežu tēviem, Viļakas bērni apskatīja arī stirniņas, kurus, paslēpušas savus mazos lolojumus krūmos, ziņķari aplūkoja atnācējus. Kārtīgi apskatījuši parka iemītniekus, uzcienājuši tos ar burkāniem, iepirkūšies un nofotografējušies, ekskursanti mājās devās priešīgi un iespaidiem bagāti.

"Pie Kuzmas" futbolā - labākie

Balvu novada Bērnu un jauniešu dienā "Tu pasaule, pasaule Tevi" jaunieši sacentās trīs sporta veidos – fotoorientēšanās sacīkstēs, *minipich* futbolā un sacensībās ar nosaukumu "Lielā balva". Katrā no tām startēja 9 pagastu un pilsētas komandas. Par labākajiem, orientējoties pilsētā ar fotoaparātiem rokās, ūrija atzina Balvu pagasta jauniešus, otrie palika Balvu Bērnu un jauniešu centra komandas dalībnieki, bet godpilno 3.vietu ieņēma Viļakas pagasta jaunieši. "Lielās balvas" sacensībās godalgoto vietu sadalījums bija šāds: Bērzpils pagasts (1.vieta), Viļakas pagasts (2.vieta) un Bērzkalnes pagasts (3.vieta). Savukārt *minipich* futbolā par labākajiem kļuva apvienotā Kubulu un Balvu jauniešu komanda "Pie Kuzmas", viņiem sekota BBCJ komanda "Zīdaiņi no Brazīlijas", bet 3.vietā ierindojās Balvu pagasta komanda "NDK".

Atkal kā pirmajā klasē

Skolās jau izskanējuši pēdējie zvani, turpinās saspringtais eksāmenu laiks, bet pavismārīgā mācību iestādēs pavadītais laiks topošajiem absolventiem noslēgsies ar sviniņām un krāšnām izlaiduma ballēm. Atceroties pirmo skolas dienu, Pēdējā zvana skaņās noklausījās arī Žīguru pamatskolas 9.klases skolēni.

"Šī bija īpaša diena, jo mēs, astotie, vēlējāmies, lai, aizejot no savas pirmās skolas, katram absolventam atmiņā paliek spilgtākie notikumi un pasākumi, kas tajā piedzivoti. Pēdējā zvana dienā centāmies visu organizēt tā, lai devītie pakavētos atmiņās par laiku, kad tikko sāka mācīties mūsu skolā un atkal sajostos kā 1.klasē," stāsta Žīguru pamatskolas 8.klases audzēkne un pasākuma vadītāja Katrīna Pužule.

Jau no paša rīta, sagaidījuši topošos absolventus un pasnieguši viņiem atpazīšanās zīmes ar norādījumu "Nojempt, apgrīz, sabojāt aizliegts!", astotklasnieki lika vecākajiem skolas biedriem doties uz mācību stundu pie klases audzinātāja Igora Šnepera. Pa to laiku, uzvilkusi īpaši šim nolūkam sagādātos tērpus 90.gadu stilā un iezītušies vecāku lomā, 8.klases audzēkņi devās sagaidīt "savus bērnus", lai aizvestu viņus uz svinīgo pasākumu skolas zālē. Pirms tam katrs no improvizētajiem pirmklasniekiem saņēma savu pirmo skolas somu ar viņiem nezināmu saturu. "Somās ielikām mazus pārsteigumus, jo kopā pavadīto gadu laikā ne

Āreiz skolas solā. Lai pakavētos atmiņās par kopā pavadīto laiku, ar saviem bērniem skolas solā sēdās arī tagadējais 9.klases audzinātājs Igors Šnepers.

tikai mācījāmies, rotaļājāmies, strīdējāmies un darijām nedarbus, bet arī klusībā vērojām viens otru. Pateicoties šiem vērojumiem, bijām piemeklējuši un ielikuši somās katras devītklasnieka raksturam un uzvedībai atbilstošu rotāļiņu. Arī skolas zāli iekārtojām tā, lai tā atgādinātu klasi – ar skolas soliem, krēsliem un projektoru," vecākajiem biedriem sagādātos pārsteigumus atklāj Katrīna.

Nonākuši zālē, topošie absolventi beidzot atrada viņiem sagatavotos pārsteigumus un uz bridi no jauna atklāja rotāļāšanās prieku. Izšūpojušies speciāli viņiem izgatavotajās šūpolēs, devītie

noskatījās skolotāju Benitas Troškas un Sanitas Orlovskas izstrādāto prezentāciju par to, kā šo gadu laikā topošie absolventi auguši un pilnveidojušies. Improvizētās stundas beigās drīz bijušie skolas audzēkņi saņēma īpašas liecības ar vēlējumiem, nelielas balvījas par izturību un noklausījās skolas direktore Svetlanas Romānes veiksmes vēlējumus eksāmenos. Pēc tam sekoja svinīgākais dienas brīdis – 1.klases skolēni, pasnieguši vecākajiem skolas biedriem ziedus un saldumus, iezīvāja pēdējo zvanu mācību stundai pie topošu absolventu pirmās klases audzinātājas Sanitas Orlovskas.

Aizstāv zellā diplomas

Atbildīgākais brīdis Balvu Amatniecības vidusskolas topošo absolventu dzīvē ir zellā diploma aizstāvēšana, jo, pierādot trīs gados apgūto zināšanu kvalitāti un saņemot zellā nosaukumu, viņi kļūst par pilnvērtīgiem amatniekiem. Aizvadītā ceturtā dienā par zelliem kļuva vēl 13 Balvu Amatniecības vidusskolas audzēkņi, bet divi puiši saņēma Amatnieku kartes.

Šogad zellā diplomas saņēma astoņas meitenes un pieci puiši, divi audzēkņi saņēma Amatnieka kartes. Katrā zellā diplomā ieguldīts milzīgs darbs. "Jau pagājušā gada nogālē jaunietes, kuras pretendēja uz drēbnieka zellā nosaukumu, nosūtīja Latvijas Amatniecības kamerai savu kvalifikācijas mapi ar zellā darba skicēm, audumu detaļu izklājumiem un citiem pieprasītajiem materiāliem. Tikai tad, kad amatniecības kameras speciālisti atzina šos darbus par labiem, meitenes varēja kerties pie diplodarba izstrādes - mētēja ar oderi un kabatām. Savukārt ceturtā dienā amatniecības kameras pārstāvē Zeltīte Pilskalne kopā ar mūsu skolas skolotāju Anitu Šmiti vērtēja meiteņu teorētisko sagatavotību, bet pēc tam arī praktisko darbu," par drēbnieka zellā diploma saņemšanas noteikumiem stāsta skolotāja Anita Matule. Viņa atgādina, ka pēdējo pāris gadu laikā Balvu Amatniecības vidusskola ir vienīgā Latvijā, kur iespējams apgūt drēbnieka amatu un aizstāvēt šī amata zellā diplomu.

Vērtē darbus. Šogad Balvu Amatniecības vidusskolas meiteņu darbus vērtēja Latvijas Amatniecības kameras pārstāvē Zeltīte Pilskalne, kura atzina, ka jaunietes pacentušās godam. Pieredzējušajai amata meistarei meiteņu darbos izdevās atrast vien dažas nenozīmīgas kļūmes.

Lai gan testa jautājumi šogad bija īpaši āķigi, BAV audzēknes zināšanu pārbaudi izturēja godam. "Biju diezgan uztraukusies, taču testu nokārtoju labi. Pie dažiem jautājumiem bija īpaši jāpieedomā, piemēram, par kabatas sastādājām, jo nosaukumus, kas bija minēti atbilstoši variantos, mūsdienās reti izmanto," īsi pēc teorētiskā pārbaudījuma pastāstīja zellā diploma ieguvēja Andra Bērziņa. Augsts bija arī meiteņu praktiskā darba vērtējums - gandrīz visus mētelīšus komisija novērtēja ar augstāko atzīmi - piecinieku. Īpašu atzinību komisija izteica A.Bērziņai un L.Stepanova par viņu šūtājiem mētelējiem.

Ar savu puišu rezultātiem, aizstāvot

zellā diplomas, apmierināts arī skolotājs Aigars Noviks. Lai gan no septiņiem audzēkņiem par zelliem kļuva tikai pieci (pārējie saņēma Amatnieka kartes, jo teorētiskajā eksāmenā viņu zināšanas novērtēja zemāk par 3 no 5 iespējamām ballēm), praktisko darbu vērtējumi bija augsti. "Šogad puiši darīja mēbeles dienesta viesnīcām. Viņu darbus, nemot vērā kvalitāti un atbilstību rasējumam, kā arī citus kritērijus, šogad vērtēja Alūksnes meistari Harijs Stradiņš un Aivars Puzulis, kā arī biznesa centra pārstāvis Viktors Šluncevs. Šoreiz komisija īpaši augstu novērtēja Modra Martinova darbu," stāsta skolotājs A.Noviks.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Tikšanās

Prognozē zemākas piena iepirkuma cenas

30.maijā reģionu un novadu lauku attīstības speciālisti tikās ar zemkopības ministri Laimdotu Straujumu SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" (LLKC) organizētajā informatīvajā seminārā.

Zemkopības minstre uzsvēra, ka zemnieki vēlas, lai lauku attīstības speciālisti ir dzinējspeks, tādēļ sagaida no viņiem ļoti lielu atdevi – lielākā daļa lauku uzņēmēju no lauku attīstības speciālistiem vēlas saņemt profesionālus padomus un konsultācijas. Ne visiem lauksaimniekiem pietiek ar vienkāršu parunāšanos, jo viņiem nereti trūkst ne tikai zināšanu, bet dažkārt arī motivācijas darboties. Un tieši lauku attīstības speciālistiem jābūt viņu motīvētājiem.

Tikšanās laikā L.Straujuma uzsvēra ieceri, kas radusies kopīgi ar LLKC vadību: paaugstināt prasības lauku attīstības speciālistiem, vienlaikus arī paaugstinot atalgojumu, tādējādi veicinot, lai zemnieki saņemtu precīzu, aktuālu informāciju un sev nepieciešamo palīdzību, gatavojot ES un valsts atbalsta projektus.

Seminārā, kurā piedalījās arī vairāki mūsu novadu speciālisti, runāja par dažādām aktualitātēm, izklāstot svarīgākos aspektus Lauku attīstības programmā (LAP) un iezīmējot iespējamā LAP regulējumu nākotnē.

Trūkst naudas un ticības

Vilakas novada lauku atbalsta speciāliste Anita Kokoreviča stāsta, ka tikšanās laikā pārrunātas vairākas aktualitātes, daudzas no tām saistītas ar nākotnes redzējumu. "Domājot par seminārā dzirdēto, visvairāk satrauc, ka laukos paliek arvien mazāk cilvēku, kuri vēlas strādāt. Saka, ka lauku attīstības speciālistiem palielinās algu, ka Latgalē, arī Balvu novadā, palielinās lauku attīstības speciālistu skaitu, bet domāju, ka to dara stipri par vēlu. Jaunieši, kuri aizbraukuši uz ārzemēm, šķiet, atpakaļ nebrauks," saka A.Kokoreviča. Viņa uzskata, ka mūsdienās sākt saimnieketi no nulles ir gandrīz neiespējami. Īpaši Latgalē, jo cilvēkiem nav pietiekami daudz līdzekļu, lai iegādātos zemi, lopus vai tehniku. Par to, ka ir iespējas rakstīt projektus un saņemt finansējumu, lauku attīstības speciālistei ir savs viedoklis: "Lai saņemtu finansējumu, vajadzīgs līdzfinansējums, bet cilvēkiem nav naudas. Piemēram, aktivitātē par jaunu uzņēmumu radīšanu piedāvā 70% finansējuma, bet kur cilvēkam ķēmē atlikušos 30%?" Seminārā runāja arī par to, kas lauksaimniecībā gaidāms, sākot ar 2014.gadu. Tomēr konsultanti stāstītajā īpaši, šķiet, neiedziļinājās, jo grūti prognozēt, kādas pārmaiņas skars lauksaimniekus šogad, kur vēl pēc diviem gadiem. "Likumi mainās strauji. Tagad novados vācam parakstus, lai pēc 2013.gada mūsu lauksaimnieki saņemtu tādus pašus maksājumus par zemi, kā citu valstu zemnieki. Runāja arī, ka turpmāk gaidāmas izmaiņas bioloģiskajā lauksaimniecībā, ka par plavām un ganībām nevarēs saņemt visus maksā-

Ganāmpulkā. Piena lopkopībā strādājošos apbēdina ziņa, ka samazinās pieņemtās piena iepirkuma cenas.

jumus," atzīst A.Kokoreviča.

Viena no aktualitātēm, ko nesen lauksaimniekiem paziņoja, ir tā, ka varēs saņemt kredītus zemes iegādei. "Kas pirms zemi? Vai Latgalē palikuše 50-gadīgie ļaudis? Viņi vairs nelidz kreditos," uzskata lauku attīstības speciāliste. Viļakas novadā vairāki lauksaimnieki interesējušies par iespēju iesaistīties projektā par jaunu uzņēmumu radīšanu. Cilvēkiem nav pārliecības, ka izdosies tos piecus gadus, kas paredzēti, izveidot uzņēmumu "noturēt". "Piemēram, kāds cilvēks interesējās par frizētavas atvēršanu, bet tajā pašā laikā satraucās, ka nebūs pietiekami daudz klientu, kas to apmeklēs. Vēl kāds interesējās par kokapstrādes uzņēmuma radīšanu, bet nebija pārliecīnāts, vai izdosies saražoto produkciju realizēt. Bija doma kādam no iedzīvotājiem izveidot autoservisu, bet puism nav naudas, ko ieguldīt līdzfinansējumā, un tīcības, ka servisam būs klienti vismaz noteiktajos piecos gados," stāsta A.Kokoreviča. Viņa uzskata, ka projektos galvenokārt var iesaistīties turīgi ļaudis.

Sabiedrībā jau ilgu laiku diskutē par dažādu kooperatīvu izveidi, kas atvieglo lotu ražotājam noīeta tirgus meklēšanu, radītu lielāku drošību un cenas, līdz ar to arī peļņas iespējamību. Apmeklējot citus novadus, A.Kokoreviča iepazinusi vairākus kooperatīvus, īpaši daudz to esot Rīgas tuvumā. "Viņu produkcija aizceļo uz Rīgu, bet mums līdz Rigai liels attālums. Kas segs ceļa izdevumus? Vēl, runājot par kooperatīvu izveidi, jāņem vērā kāds svarīgs aspekts – cilvēki mūsu pusē baidās, ka kooperatīvs ātri pazudīs, un neuzticas cits citam. Viņi arī baidās uzsākt saimniekošanu, jo nav zināms, kas gaidāms nākotnē. Pieredzējušiem lauksaimniekiem ir citādi – viņiem ir zeme, tehnika, ganāmpulks," skaidro speciāliste. Runājot par atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem, viņa atzīst, ka cilvēkus baida saistības, viņiem bai riskēt. Piemēram, vai izdosies trešajā saimniekošanas gadā sasniegt 10 000 latu ieņēmumus?

Zemkopības ministre seminārā solījusi, ka ar jūliju lauksaimnieki sāks saņemt avansa maksājumus par piena kvotām. "Un vēl ministre teica kādu lauksaimniekiem bēdīgu ziņu, - krīt un turpinās kristies piena iepirkuma cenas," saka A.Kokoreviča.

Īsumā

Iesaka neatmest ar roku

Baltinavas novada biedrība "Sukrums" Lauku atbalsta dienestā (LAD) iesniedza projektu "Tūrisma objekta - Ziemeļlatgales Amatnieku centra fasādes renovācija", ko Ziemeļaustrumu reģionālajā lauksaimniecības pārvadē, kas atrodas Gulbenē, noraidīja. Biedrības vadītājs Aigars Keišs stāsta: "Projektu rakstījām aptuveni mēnesi, vienojāmies ar uzņēmumu, kas strādās plānotos darbus. Balvu rajona partnerība projektam piešķira gandrīz maksimālo punktu skaitu, bet Gulbenē to noraidīja. Noraidījuma vēstulē bija minēti vairāki iemesli, kāpēc projekts noraidīts. Piemēram, ka nav zināms, kāda izskatās centra iekšpusē. Mums radās sajūta, ka rakstītais ir pavirši izlasīts, tāpēc nolēmām rakstīt vēstuli LAD vadībai Rīgā. Viņi atbrauca aptuveni pēc mēneša, apskatīja un nofotografēja mūsu Amatnieku centru. Saņēmām atbildi, ka projektam finansējumu piešķīrs." A.Keišs projektu rakstītājiem un visiem, kuri vēlas ištehtot idejas, atgādina, ka nevajag atmest ar roku kādai iecerei tikai tāpēc, ka kāds to noraidīja. Nedrīkst padoties, jāmeklē iespējas iecerēto realizēt. Amatnieku centra ēkai Baltinavā darbu izpildītājs nomainīs dēļus, uzliks noteckaurules un izpildīs citus darbus, lai ēka no ārpuses klūtu pievilcīgākā apmeklētājiem.

Plāno izpirkt neizmantoto zemi

Zemkopības ministrijā, kā preses izdevumos atklāj tās darbinieki, apsver iespējas vietējo finanšu kapitālu ieguldīšanai zemes tirgū, tostarp pensiju fondu izmantošanu šim mērķim. Devījos otrā līmeņa pensiju fondos, kurus uztur Latvijas lielākās komercbankas, pašlaik uzkrāti aptuveni 900 miljoni latu, kas šādām iecerēm varētu būt pietiekami. Savukārt trešā līmeņa fondos ir uzkrāti vēl aptuveni 100 miljoni latu.

Galvenais, kas spiež par to domāt, – diemžēl liecas lauksaimnieciski izmantojamās zemes platības joprojām nekā netiek izmantotas. Daļa ir mantinieku rokās, kuri paši vairs nespēj vai negrib to apstrādāt. Vēl kāda daļa ir uzpircēju rokās, kuri gaida uz cenu celšanos un cer izdevīgi pārdot. Zeme aizaug, pārvēršoties neaugligā un saimnieciski neizmantojamā. Šāda zemes izniekošana nav izdevīga arī valstij. Vienīgais ieguvums ir dubultotais – 3% nekustamā īpašuma nodoklis, kuru ministrija rosina noteikt vēl lielāku – 4,5% no kadastrālās vērtības. Sabiedrībā valda satraukums par ārzemnieku iespiešanos Latvijas zemes tirgū. Pēc Valsts zemes dienesta ziņām, Latvijā lauksaimnieciski izmantojamās zemes platība aizņem 2 430 000 ha. Apstrādāti ir 1 983 259 ha, bet Lauku atbalsta dienestā vienotās platības maksājumiem pieteikti 1 566 299 ha.

Izsniegs aizdevumus zemes iegādei

No 4.jūnija Hipotēku un zemes bankā sāka reģistrēt zemnieku pieteikumus valsts aizdevumiem lauksaimnieciski izmantojamās zemes iegādei. Kā zināms, pagājušajā otrdienā valdība vēlreiz skatīja Zemkopības ministrijā (ZM) sagatavotos noteikumus, kuri paredz atjaunot pirms septiņiem gadiem Eiropas Komisijas (EK) pārtraukto valsts aizdevumu izsniegšanu mūsu zemniekiem zemes pirkumiem.

Paredzams, ka kopējā kredītlīnija būs 10 miljoni latu. Vidējā gada likme svārstīs no 3 līdz 4% ar aizdevuma termiņu līdz 20 gadiem. Aizdevumus plānots dot tikai lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei, par tiem nevarēs pirk mežus. Viens aizņēmējs nevarēs saņemt vairāk par 100 000 latu. Aizdevuma summa nepārsniegs 100% no iegādājamās zemes platības tirgus vērtības un aizdevuma nodrošinājums būs iegādātās zemes platība.

Meklējam atbildi

Kaitēkļi nodara zaudējumus

Vairāki lasītāji interesējas, kāpēc šopavasarā ābelēm kļūst brūni vēl neizplaukušie ziedi, kā arī brūnē un sačokurojas lapas?

Agronomi Imants Kārkliņš skaidro, ka tas izskaidrojams ar kaitēkļu nodarītājiem postījumiem augļu dārzos. Aizvadītais gads sekmēja visu kaitēkļu izdzīvošanu, kas ziemoja augsnē virskārtā. Situāciju izvērtē Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) inspektori, kuri regulāri apseko augļu dārzu. Kartē, kas atrodas mājas lapā www.vaad.gov.lv, var redzēt, kāds ir kaitēkļu radītais apdraudējums. Par brūniem ābeļziediem varētu liecināt, ka augļu dārzā postījumus nodarījis ābeļziedu smecernieks.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Izskanējis Bērnu un jauniešu radošais festivāls Balvos

"Viens, divi, trīs, un kā vējš tu esi brīvs!" - ar šādu moto aizvadītajā nedēļā Balvu novadā izskanēja Bērnu un jauniešu radošais festivāls.

Jau dienā Balvu parka estrādē pulcējās skolu kolektīvi no visa novada, lai izmēģinātu deju soļus un balss skanējumu. Ar skaistu svētku gājienu pa Balvu pilsētas ielām sākās un ar krāsinai balonu palaišanu debesīs noslēdzās svētku festivāls, vēstot, ka arī mācību gads jau aiz muguras. "Pasaulē pamatvērtības nemainās - tās spēles, ko mēs spēlējām savā bērnībā, aktuālas arī tagad, tāpēc svētkus *caurauda* bērnības spēļu tēma," stāsta scenārija autore, Balvu Bērnu un jauniešu centra vadītāja Lelde Leja.

Svētku virsvadītāji bija Egons Salmanis, Lucija Bukša, Anastasijs Ločmele, koncertmeistars Viktors Bormanis, radošajā komandā strādāja arī Ilona Nalīvaiko, Elita Teilāne, "Diogens audio" darbinieki, koncertu vadīja Žanete Mārtuža un Edgars Kalja. Svētkus atklāja ar valsts himnu, mūzikas skolas pūtēju orķestra izpildījumā. Uz skatuves bērni izspēlēja uzvedumus ar lecamauklām, bumbām, riteņiem, skritulēšlīdām, bija pat smilšu rauši. Noslēgumā Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Iveta Tiltiņa pasniedza pateicības rakstus labākajiem interešu izglītības pulciņu vadītājiem. Apbalvojumu saņēma arī Bērzpils vidusskolas skolotājas Jolantas Dundenieces audzēkne Alise Žeikare, kura ir starptautiskā bērnu konkursa "Lidice" laureāte. Izskanēja vēlējums celt tādas gaisa pilis, kurās ikdienu nevar nojaukt, un skaistākās vasaras krāsas atrast pašiem!

Egona Salmaņa diriģētais pūtēju orķestrīs iepriecina ar varenu skanējumu. Skatītāji uzzināja, ka finālskatē Jelgavā mūziķi ieguvuši I pakāpes diplomu, un šis ir otrs labākais orķestrīs valstī!

Gājiens. Latvijas karogu nesa un gājienā priekšā gāja Kubulu tautas nama "Cielaviņa" dejotāji Lauris Pitkevičs, Karīna Stepanova, Viktorija Kokoreviča, kā arī novada vadība un svētku organizatori.

Dzied Baltinavas solisti. Baltinavas vidusskolas jautkā kora, kuru vada Aija Nagle, solisti Sandis Logins un Ēliņa Zelča izpildīja dziesmu "Viņi dejoja vienu vasaru..."

Pirmsskolas izglītības iestāde "Pilādzītis", vadītāja Marija Voika un dejotāji. Ligas Morozas-Ušackas vadītais kolektīvs izpildīja deju "Play time" un visus priecēja ar krāšņajiem oranžajiem kreklīniem un baloniem.

"Cielaviņas" dejotāji. Kubulu tautas namu pārstāvēja četri Zitas Kravales vadītie deju kolektīvi.

Laiž debesis balonus. Spilgtā tērpā uz skatuves krāsinus balonus uznesa *Pilīte*, kurai bērni liptin lipa klāt un vēlējās izlūgties pa vienam balonam arī sev.

Raits deju solis. Lēnās dejas mijās ar jestrākām, dejotājiem uz skatuves pat nepietika vietas, tāpēc daži kolektīvi dejoja skatuves priekšā.

Z.Loginas teksts un foto

Pirms gājienu. Rugāju novada tautas nama deju kolektīva 18 "Ķipariņi", kurus vada Lucija Bukša, vēl māmiņu aprūpējami, jo aizvadītās ceturtdienas pēcpusdienā bija vēsi kā rudenī. Kristiānai Keišai un Meldrai Nazarovai uzticēja nest kolektīva uzrakstu.

Gājiens - arī Bērzpils vidusskola. No Bērzpils uz Balviem atbrauca trīs deju kolektīvi, kurus vada Daiga Griestiņa un Iveta Tiltiņa.

Pirmsskolas izglītības iestāde "Pilādzītis", vadītāja Marija Voika un dejotāji. Ligas Morozas-Ušackas vadītais kolektīvs izpildīja deju "Play time" un visus priecēja ar krāšņajiem oranžajiem kreklīniem un baloniem.

Rotaļājoties apgūst zināšanas

1.jūnijā – Starptautiskajā Bērnu aizsardzības dienā – pilsētas skvērā Balvu Bērnu un jauniešu centrs sadarbībā ar iestādēm, kuru mērķis ir aizsargāt, izglītot un radīt draudzīgu pilsētviņi novada jaunajai paudzei, rīkoja Bērnu un jauniešu dienu “Tu pasaule un pasaule Tevi” ar devizi “Atceries, ka ievērot savus pienākumus ir tikpat būtiski, kā uzmanīt, lai tiktu ievērotas Tavas tiesības”.

Svētkos bērni un viņu vecāki ar interesiju izstaigāja Tiesību un pienākumu taku, piedalījās radošajās darbnīcās, spēlēs un atrakcijās. Tie, kas savās kartīnās savāca 6 spiedogus, saņēma īpašas svētku nozīmītes, kā arī iespēju bez maksas atpūsties piepūšamajās atrakcijās. Pa to laiku novada jauniešu komandas mērojās spēkiem fotoorientēšanās un *minipich* futbola sacīkstēs, kā arī jautraja spēle “Lielā balva”. Bija gādāts par izklaidi arī pašiem mazākajiem pilsētas iedzīvotājiem. Savukārt bērnu vecāki sacentās par tituliem “Supermammis” un “Supertētis”, ko godīgā cīņā izcīnīja Liena Laicāne un Gatis Stepanovs. Savukārt sacīkstēs uzvarējušie jaunieši saņēma bezmaksas ielūgumus uz vakara balli pilsētas parkā.

Cālis aicina labi pavadīt laiku. Piektīdienas pēcpusdienā, neskatoties uz laika apstākļiem, jo brīžiem lija lietus, pilsētas skvērs pārvērtās par aizraujošu izklaides vietu visai ģimenei. Svētkus atklāja enerģiskais **Cālis** (Lelde Leja) un mazie koncerta dalībnieki, kuri klātesošos priecejā ar dziesmām un dejām, kamēr pārējie vienaudži kopā ar vecākiem izstaigāja Tiesību un pienākumu taku, spēlējot spēles, piedaloties atrakcijās un radošajās darbnīcās.

Kas ugunsdzēsēju mašīnai iekšā? To Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas ugunsdzēsējam Edgaram Leonam jautāja vienpadsmītgadīgais rugājietis Kristiāns Arulis. Viņš pieļāva iespēju, ka dienās varētu būt ugunsdzēsējs, bet pagaidām interesējas par visa veida tehniku.

Sacenšas visjaunākie. Dažādas sacīkstes “Yamaha” skoliņas pārstāvji sarūpēja arī pašiem mazākajiem novada iedzīvotājiem. Gadu un divus mēnešus vecā Justīne (pirmā no labās) ar nelielu māmiņas Lindas Tokarevas palīdzību enerģiski metās cīņā par uzvaru rotaļu ratiņu stumšanas sacīkstēs.

Uzdevums - sataustīt. Balvu lekļaujošās izglītības atbalsta centra pieturā bērnu uzdevums bija sataustīt un uzminēt maisījos sabērtos pārtikas produktus, tādējādi iejūtöties neredzīgu cilvēku lomā.

Liek mamuta puzli. Spītējot lietum, Balvu Novada muzeja pieturā ar devizi “Tavs pienākums ir rūpēties par apkārtējo pasauli” vienpadsmītgadīgais Harijs Ločmelis no Kubuliem mēģināja salikt mamuta puzli.

Izrāda policijas darbarikus. Viena no vislabāk apmeklētajām bija Valsts policijas pārstāvju organizētā pietura ar devizi “Tavs pienākums ir ievērot likumus”, kurā policisti Ilmārs Vizulis un Andris Šlapakovs izrādīja savus amata rīkus – rāciju, alkometru, elektrošoku, roku dzelžus, zizli, steku un citus.

Pie podnieka ripas. Balvu Mākslas skolas “pieturā” bērni izmantoja iespēju kļūt par keramīkiem un uz podnieka ripas izvirpot savu pirmo māla trauku. To, ka visgrūtāk šajā darbā ir noturēt māla piku ripas centrā, atzina arī balveniete Lauma Krastiņa.

Spēlē minigolfu. Pie Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta zilās telts bērni pulcējās jau pirms pasākuma atklāšanas, jo viena no izklaidēm, ko šeit piedāvāja, bija minigolfa turnīrs. Vienpadsmītgadīgā balveniete Džūlija Apine (otrā no labās) atzina, ka golfa nūju rokās tur pirmo reizi, tādēļ jo lielāks prieks viņu pārņēma, gūstot arī pirmo uzvaru.

Pēc fotoorientēšanās. Balvenietes Kristīne Antonova (no labās) un Alise Gruzdule, atvelkot elpu pēc fotoorientēšanās sacīkstēm, sprieda, ka veicies diezgan labi. “Laikam ieguvām 2.vietu,” sprieda Kristīne.

I.Tušinskas teksts un foto

Īsumā

Latvijas dabas aizsardzībai – 100

2012. gads ir Latvijas dabas aizsardzības jubilejas gads. 12.jūnijā apritēs 100 gadi, kopš dibināta pirmā īpaši aizsargājamā dabas teritorija - Moricsalas dabas rezervāts. 1912.gadā šo nepilnus 100 ha lielo ozolu un liepu mežiem klāto Usmas rezervāta salu dēvēja par "dabas jaukumu apvidu", kas toreiz nozīmēja, ka tā ķemta valsts, toreiz - cariskās Krievijas, aizsardzībā, lai saglabātu vērtīgo mežu.

Mūsdienās dabas aizsargājamās teritorijas atrodamas visās Eiropas valstis, tomēr to satus atšķiras. Katrā no tām dabas stāvokli ietekmējuši vēstures grieži, arī tautas mentalitāte. Pēdējos 100 gados Latvija piedzīvojusi daudz pārbaudījumu, tomēr savas dabas pērles ir nosargājusi. Varam lepoties ar to, ka šajā gadā atzīmējam arī citu pazīstamu Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju jubilejas – Krustkalnu dabas rezervātam aprit 35 gadi, Teiču dabas rezervātam – 30 gadi, Ķemeru nacionālajam parkam un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātam – 15 gadu jubileja, savukārt jaunākajam Latvijas nacionālajam parkam – Rāznas nacionālajam parkam – aprit pieci gadi.

Dabas aizsardzības pārvalde, kuras pārziņā ir visas Latvijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, šogad vēlas pievērst īpašu sabiedrības uzmanību dabas bagātībām šajās teritorijās, to iepazīšanai un saudzēšanai. Tāpēc visu gadu dažādās aizsargājamās dabas teritorijās kopīgi ar vietējiem iedzīvotājiem rīkos aleju sakopšanas un dižkoku atēnošanas talkas, velobraucienus, pārgājienus, radošās darbnīcas, konkursus, izstādes un citus pasākumus. Dabas aizsardzības pārvalde aicina sekot līdzi informācijai un līdzdarboties aktivitātēs, izprast un novērtēt, ko daba mums dod.

Aicina apceļot dabas objektus

Atzīmējot Latvijas dabas aizsardzības 100 gadu jubileju, no šī gada 1.maija līdz 30.augustam ceļotājiem aicina iesaistīties Dabas aizsardzības pārvaldes organizētajā konkursā "Ceļojam pa Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām". Ceļotājiem apskatei piedāvā 100 Latvijas dabas objektus. Lai piedalītos konkursā, jāapmeklē vismaz 10 no minētajiem objektiem. Konkursa nolikums paredz, ka pie katras objekta jānofotografējas un bildes jāiesūta, izvēloties kādu no sev atbilstošākajām kategorijām: "Ceļo individuāli", "Ceļo ģimene" vai "Ceļo draugu kompānijā".

Konkursa objektu sarakstā ir iekļauta Stiglovas ala (ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks piemineklis "Stiglavas atsegumi"), kas atrodas Viļakas novada Šķilbēnu pagastā ar šādu uzdevumu: dabas taka Stiglovas strauta gravā, kur redzami 3 - 4 metrus augsti smilšakmens atsegumi un sastopamas ap 60 dažādas augu sugas. Labajā pusē no lielceļa ir Stiglovas ala. Nofotografējiet alu tā, lai redzams uzraksts "Pazemes ūdens veidota ala".

Apceļojamo objektu sarakstā iekļauti arī kaimiņu – Rēzeknes novadā esoši objekti - Lubāna ezers pie ūdens tūrisma attīstības centra "Bāka" dabas liegumā "Lubāna mitrājs" un Teirumnieku purva taka. Apmeklējot ūdens tūrisma centru "Bāka" Rēzeknes novada Gaigalavas pagasta Kvāpānos, nofotografējiet Lubāna ezeru no laipām iepretī centram. Teirumnieku purvā, kas atrodas starp Lubānu un Orenišu dīķiem, izveidota aptuveni 800 metrus gara laipu taka, kas iepazīstina ar purva ainavu, Teirumnieku ezeru un purva augu valsti. Apmeklējiet to un nofotografējiet Teirumnieku ezeru!

Salidojums simtgadīgo koku ēnā

Savukārt 3.jūlijā dabas aizsardzības 100-gadei veltīto pasākumu gaitā Baltinavas alejā notiks pasākums "Sikspārnu un naktstauriņu salidojums simtgadīgo koku ēnā". Pasākuma laikā dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas darbinieki stāstīs par dabas aizsardzību Latvijā 100 gadu garumā un vecu koku nozīmi dabā. Būs sikspārnu un naktstauriņu iepazīšana un vides spēles. Sīkāka informācija jūnija beigās mājas lapā www.daba.gov.lv, informē Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas dabas izglītības speciāliste un projekta reģionālā koordinatore Regīna Indriķe.

Mežs

Kuš! Putniņi perē

Akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības teritorija aptver daļu bijušo Latgales un Vidzemes rajonu, tā apsaimnieko valsts mežus. Mežsaimniecības teritorija sadalita 7 iecirkņos, no kuriem trīs atrodas Balvu pusē. 4.Balvu iecirkņa priekšnieks ir ALDIS ZAREMBA. Viņš ir atbildīgs par to, kas notiek šajā iecirknī, bet visvairāk rūpējas par meža atjaunošanu, lai viena nocirstā koka vietā augtu divi vai trīs.

Kādi ir iecirknī priekšnieka pienākumi?

-Esmu atbildīgs par visu, kas notiek iecirknī, taču mans tiešais pienākums ir organizēt un vadīt mežsaimnieciskos darbus. Tā ir augsnēs sagatavošana, meža atjaunošana - jauna meža sēšana un stādīšana, agrotehniskā kopšana, jaunaudžu kopšana, meža meliorācijas sistēmu uzraudzība un kopšana, un tamlīdzīgi. Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" ir izveidojusi vairākas infrastruktūras, kas ļauj ērtāk apsaimniekot mežu. Viena no tām ir "LVM Mežsaimniecība", kuras darbinieks esmu es.

Iedzīvotāji uztraucas, ka mežus izcērt par daudz.

Kāda situācija ir Jūsu iecirknī?

-Par koksnes ražošanu un pārdošanu iecirknī atbild mans kolēgis, mežizstrādes meistars Andrejs Žukovskis. Viņš slēdz līgumus ar tiem, kas izstrādā mežu un pieved baļķus pie ceļa, pēc tam ar tiem, kas tos nogādā tālāk. Mežu izcērt ne vairāk, kā atjauc valsts meža dienests saskaņā ar pastāvošo likumdošanu. Ir vietas, kur mežizstrāde vispār nenotiek, tie ir dabiskie meža biotopi, staignāji. Gar purviem un upēm ir aizsargojas, kur kokus cirst nedrīkst. Maz saimnieciski izmantojamo mežu ir tā sauktajās Pededzes salās, Lubāna mitrājā - tur ir dabas liegumi. Manā iecirknī no visiem valsts mežiem 20-25% ir liegumi, dabiskie meža biotopi, mikroliegumi, piemēram, medņu riesta vietas, kur mežsaimniecīskā darbība nenotiek. Ja mežs tur ir izcirsīsts agrāk, tad jaunaudzēs kopjam. Taču arī šajā darbā ir "klusā sezona"

- lai netraucētu putniem ligzdot, no 1.apriļa līdz 1.jūlijam drīkst kopt tikai lapu koku un priežu audzes, kas vecākas par 10 gadiem. Lai iedzīvotāji atbrauc uz mežu, paskatās un novērtē, kas īsti mežā notiek. Tur, kur mežu kādreiz izcirta, kad tikko sāku strādāt akciju sabiedrībā, tagad aug jaunaudzēs, priedes ir izstiepušās pusotru - divus metrus garas.

Kas tiek darīts, sagatavojojot cirsmu, lai saudzētu meža floru un faunu?

- Sagatavojojot cirsmu, plānotājs atzīmē, kas jāsaglabā, vai cirsmai cauri tek strautiņš, vai tur ir kāds liels, vecs koks, vai aug paauga. Tās ir vērtības, kas jāsaglabā un ko no mums pieprasīta saglabāt. No Rīgas brauc pārbaudes. Piemēram, mazās eglītes ir iesējušās tur, kur brauc traktors. Pirmajā gadā izskatās, it kā galotnītes kociņiem būtu apdegūšas, bet nākamajā gadā eglītes saņemas, un jauni kociņi šajā vieta nav jāstāda. Izzāģējot cirsmu, atstāj vecus kokus, kur mitināties putniem, kukaiņiem. Ja koks ir nokritis, sācis trupēt un apaugt ar sūnu, tas ir sevišķi vērtīgs un īpaši aizsargājams. Ne velti nokritušos kokus jeb kritikas mežā vākt ir aizliegts. Malkai drīkst vākt koksnes atliekas, kas paliek izcirtumā - resnākus zarus, kādu bluķīti vai atlūzu no baļķa. Iedzīvotājiem ir jāgriežas pie manis ar iesniegumu, un es uzrakstu atļauju. Jāteic, ka cirsmu ir mazāk, nekā malkas gribētāju, taču iedzīvotāji parasti par to iedomājas, kad malka jāliek krāsnī. Tā ir viņu problēma, bet attīrīta cirsmā arī mums ļauj vieglāk sagatavot augsnī jaunu kociņu stādīšanai.

Pēc valsts meža dienesta ziņām akciju sabiedrība mežu atjauno regulāri, galvenokārt stādot augstvērtīgas koku sugas. Cik lielas meža platības iecirknī ir atjaunotas šogad?

-Sopavasar iecirknī mežu bija paredzēts atjaunot 153 hektāru platībā. Mežs bija jāiesēj 40,9 hektāru, bet jāiestāda - 112 hektāru platībā, galvenokārt sējot un stādot priedi, egli, bērzu. Darbu pabeidzām līdz jūnija sākumam, lai gan bija periods, kad strādāt nevarēja. Stādi pēc lietavām "peldēja" ūdeni, taču tas mežam netraucē. Tradicionāli meža stādīšana notika arī Meža dienās, kurās piedalījās skolu jaunatne.

Meža dienās ir sabiedrisks pasākums, kas notiek ar mērķi piesaistīt iedzīvotāju uzmanību tam, ka mežu ne tikai cērt, bet arī atjauno. Kā notiek meža

Atbildīgs par mežu. Akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības 4.iecirkņa priekšnieks Aldis Zaremba jau ilgus gadus savu dzīvi ir saistījis ar mežu, strādājot dažādos amatos.

atjaunošana?

-Tie, tāpat kā visi citi darbi mežā, notiek konkursa kārtībā. Akciju sabiedrība izsludina iepirkumu, un firmas piesakās uz šiem darbiem. Ar tiem, kas iepirkumu vinnē, akciju sabiedrība slēdz līgumu par darbu izpildi. Šogad pirmo gadu manā iecirknī strādāja SIA "Brūkleņkoks" no Gulbenes - viņi stādīja kociņus. Uzņēmums ir praktizējis arī citos mežsaimnieciskajos darbos. Tāpat firma ir vinnējusi iepirkumu krūmu ciršanai meliorācijas grāvjos 26 kilometru garumā. Pērn uzņēmuma cilvēki strādāja Žīguros, kopa jaunaudzēs. Vairākas sezonas iecirknī strādā ari SIA "Ziedulauki" no Balviem. Darbam mežā, protams, ir sava specifika. Gadās, ka firmas pārvērtē savas spējas, tad nākas sasparoties, celties agrāk no rīta un doties uz mežu, lai laikus iestādītu plānoto apjomu koku stādu. Piemēram, firmas "Brūkleņkoks" 8 cilvēku brigāde iestāda 6 hektārus meža dienā.

Populārs akciju sabiedrības tēls ir Cūkmens, kurš cīnās pret mežu piemēlošanu ar sadzīves atkritumiem. Kāda situācija ir Jūsu iecirknī?

-Mežu piemēlotāju vēl joprojām pietiek. Visvairāk cilvēki izved un izmet mežā dažādus celtniecības atkritumus. Lai nevarētu iebrukt mežā un izmest sadzīves atkritumus, pārrokam ceļus, paši vācam atkritumus, un atpūtas vietas mežos kļuvušas tirākas. Cilvēki acimredzot nākuši pie atziņas, ka nevar mēslot mežā, vēl jo vairāk vietā, kur pēc kāda laika pašiem nākas atgriezties. Pavasara talkā kopā ar valsts meža dienesta darbiniekiem tradicionāli uzkopjam atpūtas vietas pie Lazdogas ezera un vecajā Balvu parkā. Jāteic, atpūtas vieta Balvu vecajā parkā ir labi saglabājusies, izņemot to, ka drīz vien pēc akciju sabiedrības plakāta uzstādīšanas to sadedzināja. Pavasara ledus šopavasarā bija nedaudz salauzis laipu, kas ved ezerā.

Akciju sabiedrības plānos iecirkņa teritorijā ir arī ierīkot atpūtas vietu, lapeni netālu no pansionāta "Balvi", lai tā iemītnieki, kas izbrauc riteņkrēslos vai tāpat iziet pastaigāties pa ceļu, kas ved uz pansionātu, varētu pasēdēt un atpūsties. Lapeni plānots ierīkot līdz gada beigām, iespējams, tas varētu notikt gada otrajā pusē.

Strādājot mežā, droši vien zināt, kur ir labākās ogu un sēju vietas?

-Pie savām mājām zinu, bet iecirkņa teritorijā diez vai. Ja mežā atrodos darba darišanās, man nav laika skatīties, kur aug sēnes vai ogas.

Esat arī mednieks. Kā veicies aizvadītajā medību sezona?

-Esmu nomedījis četrus mežacūkas sivēnus, alni, sešus bebrus. Savulaik nomedīju arī lūsi, kas medniekam ir liela veiksme, jo lūsis ir gudrs un viltīgs dzīvnieks.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaundzimušie

Nosauc par Danielu. 20.maijā pulksten 8.10 piedzima puika. Svars – 3,220kg, garums 53cm. Puisēna māmiņai Ruditei Vitolai no Viļakas šis ir otrs bērniņš – mājās brālīti gaida Aigars (1 gads). Māmiņa atzīst, ka ļoti vēlējusies, lai otrs bērniņš būtu meitenīte: "Bet jau pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē noskaidroja, ka būs puika. Par to priecājos – galvenais, lai bērniņš ir vesels!" Otra dēļu viņa nosauca par Danielu. Jaundzimušo Rudite raksturo kā čaklu ēdāju. Viņa uzskata, ka jaunajām māmiņām, dodoties uz dzemdību nodaļu, nevajag uztraukties. "Mediķi Balvos ir profesionāli," viņa piebilda. Vēl jaunā māmiņa iesaka neticēt tautas ticējumiem jeb vērojumiem, ka produktu izvēle grūtniecības laikā ietekmē bērniņa dzimumu.

Vārdu "aiznemas" no seriāla. 20.maijā pulksten 10.18 piedzima meitenīte. Svars – 3,380kg, garums 54cm. Pirmsdzimtās māmiņa Vineta Palameika no Gulbenes novada Beļavas pagasta pastāstīja, ka jau pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē mediķi pateica, ka piedzims meitiņa: "Kaut arī cerējām uz dēliņu, šī ziņa ļoti iepriecināja. Jau trīs mēnešus pirms dzemdībām kopā ar otro pusīti nolēmām meitiņu nosaukt par Patrīciju. Vārdu aizguvām no seriāla." Vineta atzīst, ka negatīvi vērtē faktu, ka Gulbenē vairs nav dzemdību nodaļas. Jautāta, kāds ir optimālais bērnu skaits ģimenē, jaunā māmiņa sprieda, ka līdzšinējā ekonomiskajā situācijā tie varētu būt divi bērni. Jaundzimušo māmiņa raksturoja kā čaklu ēdāju.

Par vārdu lems ģimenes kops-pulcē. 20.maijā pulksten 12.43 piedzima meitenīte. Svars – 3,090kg, garums 53cm. Meitenītes māmiņai leva Pēcelincevai no Alūksnes šis ir trešais bērniņš – mājās māsiņu gaida Aleksandrs (17 gadi) un Ivars (14 gadi). leva atzīst, ka meitiņa bija sen gaidīta, tāpēc katra ultrasonogrāfijas pārbaude bija ļoti būtiska. "Pirmajā pārbaudē mediķi solīja 80%, ka piedzims meitenīte, otrajā – 95%. Mums viss izdevās!" lepojas māmiņa. Tagad svarīgākais uzdevums, kā uzsver leva, ir vārda izvēle: "Lēmums joprojām nav pieņemts, kaut gan ir varianti, piemēram, Karolīna Laura vai Elizabete Laura. Kāpēc abos variantos ir vārds Laura? Viramātei Violetai savulaik cerētās Lauras vietā piedzima Lauris Cecers. Kopā ar dzīvesbiedru nolēmām, ka sapņiem jāistenojas."

Dēliņu nosauc par Eduardu. 20.maijā pulksten 21.35 piedzima puika. Svars – 3,100kg, garums 55cm. Puisēna mamma Dacei Kovaļevskai no Alūksnes novada Jaunalūksnes pagasta šis ir otrs bērniņš – brālīti mājās gaida Liāna, kura 29.jūnijā svinēs otro dzimšanas dienu. Jaunā māmiņa atzīst, ka ļoti vēlējusies, lai otrs bērns ir puika: "Diemžēl pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē nevarēja noteikt bērna dzimumu. Tomēr nospriedu, ja būs dēls, nosaukšu par Eduardu. Biju laimīga, kad otrajā pārbaudē mediķi pavēstīja priecīgu vēsti – būs puika!" Dace neticēt tautas ticējumiem, ka bērnu dzimumu var noteikt pēc vēdera formas vai grūtniecības laikā izvēlētās ēdienkartes. "Kad gaidīju meitiņu, ēdu marinētus un sālus produktus, kad puiku – saldumus un bulciņas," viņa paskaidroja.

Dienas starpība ar brāli. 26.maijā pulksten 9.50 piedzima puika. Svars -3,200kg, garums 52cm. Jolantai Bušai no Alūksnes novada Alsviķu pagasta šis ir otrs bērniņš. "Vecākais dēls Andrians 25.maijā nosvinēja piekto dzimšanas dienu, bet 26.maijā piedzima Kristiāns," secina Jolanta. Jaundzimušajam vārdu izdomāja tētis Ivo kopā ar vecāko dēlu un, kā smej mamma, viņai atlīka tikai piekāpties: "Ko tur iebilst, ja divi virši pieņem lēmumu. Andrians mājās bija salasījis visus grabulīšus, lai vestu jaunākajam brālim uz Balviem, tomēr lūdzu viņu nedaudz paciesties. Vēl jau paspēs gan izspēlēties, gan izrotālaties." Jaundzimušo Kristiānu mamma raksturo kā lielu miegamici un čaklu ēdāju. Jolanta topošajām māmiņām, dodoties uz dzemdību nodaļu, iesaka nebaidīties: "No tā nekur neizsprukt – gadsimtiem ilgi tas ir noticis un notiks!"

Īsumā

Noslēdzies deklarāciju iesniegšanas terminš

1.jūnijā noslēdzās fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarāciju iesniegšanas terminš. Kopumā Valsts iepēmumu dienestā (VID) reģistrētas 91 415 fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarācijas. Tajā skaitā 35 personas iesniegtajās mantiskā stāvokļa deklarācijās ir uzrādiņušas līdz šim nedeklarētos ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamos ienākumus 938 416,28 latu apmērā, no kuriem aprēķinātais valsts budžetā maksājamais iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir 140 902,49 lati (deklarācijā norādītajiem iepriekš nedeklarētajiem ienākumiem tiek piemērota iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme 15% apmērā); valsts budžetā uz šo bridi ir iemaksāti 125 250,23 lati.

VID vērš uzmanību uz to, ka minētais mantiskā stāvokļa deklarāciju skaits var pieaugt, jo, neskat vērā pēdējās nedēļas iesniegto lielo mantiskā stāvokļa deklarāciju skaitu (pat vairāk kā 6000 deklarāciju dienā), vēl nav reģistrētas visas VID saņemtās mantiskā stāvokļa deklarācijas, kā arī tiek gaidītas pa pastu sūtītās mantiskā stāvokļa deklarācijas (sūtot deklarācijas pa pastu, galvenais nosacījums, lai pasta zīmogs būtu datēts ar 2012.gada 1.jūniju). Tāpat, ja personai objektīvu iemeslu dēļ nebija iespējams iesniegt mantiskā stāvokļa deklarāciju likumā noteiktajā termiņā – līdz 2012.gada 1.jūnijam ieskaitot (piemēram, jūrniekiem, atrodoties izbraukumā), personai ir pienākums deklarāciju iesniegt triju mēnešu laikā pēc attiecīgo iemeslu izbeigšanās, pievienojot deklarācijai informāciju par objektīvajiem iemesliem, kas pamato personas nespēju iesniegt deklarāciju likumā noteiktajā termiņā.

VID atgādina, ka fiziskai personai ir tiesības precīzēt iesniegtajā mantiskā stāvokļa deklarācijā iekļautās zīnas triju mēnešu laikā pēc deklarācijas iesniegšanas, iesniedzot jaunu mantiskā stāvokļa deklarāciju un tajā veicot atzīmi, ka tiek iesniegta precīzēta deklarācija.

Unikāla iespēja veicināt biznesa attīstību

Latvijas Uzņēmējdarbības Attīstības centrs (LUAC) aicina atsaukties uzņēmumus, kas ir gatavi un vēlas piedzīvot īstenu biznesa uzrāvienu savā uzņēmējdarbības attīstībā, veidojot unikālu atbalsta programmu uzņēmumiem "Biznesa uzrāviens". LUAC, domājot par to, kā nodrošināt Latvijas vietējiem uzņēmumiem noderigu, efektīvu un praktisku atbalstu, vēlas apvienot uzņēmumus, kas paši ir gatavi straujai attīstībai. "Biznesa uzrāviens" ir unikāla atbalsta programma, kas uzņēmumiem nodrošina plašas mārketinga, tirgus izpētes, izglītības un citus pakalpojumus, no kuriem lielāko daļu līdzfinansējot 100% apmērā. Tas ne vien nodrošina produkcijai noietu, bet arī paaugstina uzņēmuma konkurētspēju un palīdz meklēt tālākas attīstības virzienus un sasniegta augstus mērķus.

"Biznesa uzrāviens" programmas ietvaros uzņēmumiem bez maksas piedāvās dažādus mārketinga un komunikācijas instrumentus, kas realizējami, izvērtējot katras kompānijas vajadzības un pašreizējo pozīciju tirgū. Uzņēmumiem pieejamas tādas aktivitātes kā mārketinga stratēģijas izstrāde, tirgus izpēte, sabiedrisko attiecību aktivitātes un publicitātes veicināšana, inovāciju vadība, reklāmas aktivitātes, sadarbības partneru meklēšana vietējā un eksporta tirgos, pārdošanas veicināšana, jaunu mārketinga metožu pielietošana, uzņēmumu komandu veidošana un apmācība, kā arī daudz kas cits.

Šī atbalsta programma ir unikāla, jo uzņēmumiem liela daļa aktivitāšu pieejamas pilnīgi bez maksas, tādēļ ir saprotams, ka visus uzņēmumus atbalstīt nebūs iespējams. Uzņēmumi, kuri jūtas gatavi un vēlas izmantot šo iespēju, aicināti aizpildīto pieteikuma anketu sūtīt uz e-pastu luac@luac.lv. Ar pieteikuma anketas iesniedzējiem sazināsies piecu dienu laikā, lai informētu par sadarbību vai lūgtu iesnītīt papildus informāciju, kas ļautu pieņemt lēmumu.

Afiša

9.jūnijā plkst. 11.00 Balvu pilsētas stadionā Austrumlatvijas 2. ligas spēle futbolā: "Balvu Sporta centrs" – "Ludza".

10.jūnijā Balvu novada pludmales volejbola čempionāta 1.posms Balvos. Reģistrēšanās no plkst. 9.00 līdz 10.00.

16.jūnijā Balvu novada Gimeņu sporta diena. Pieteikšanās līdz 15.jūnijā pa mob.tel. - 29336428, reģistrēšanās no plkst. 10.00 līdz 11.00 sacensību dienā.

Jaunākie žurnālu numuri

Legendas

⇒ Ekscentriķis un izredzētais. Džonija Depa elegantais tēls, mironbālais vaigs un asie nadzīpi šomēnes vilina kinogājējus visā pasaulē.

⇒ Trīs svarīgākās filmas. Es viņa vietā jau sen būtu nodzēries vai pakāries - par kinorežisoru Rolandu Kalniņu, kuram šopavasar apriteja 90, esot teicis kāds viņa koleģis.

⇒ Lēdija Hruščova. Nikitas Hruščova sieva Nina tikai fotogrāfijās izskatās kā korpuļenta tante ar siltu smaidu.

⇒ Indijas māte un demokrātijas slepkava. Indira Gandija uz politiskās skatuves dominēja vairāk nekā divas desmitgades.

⇒ Pilsēta pasaules vidū. Ar šo pilsētu saistās daudz leģendu un mītu.

⇒ Zelta spārni. Latvijas aviācijas vēsture ir raiba kā dzeja vēders un pārsteidzoša kā pati lidošana.

⇒ Viņi dejoja vienu vakaru. Šī deja kļuva par visu amerikānu iecienītāko brīdi prinča Čārlza un lēdijas Diānas viesošanās laikā ASV.

⇒ Viens aromāts visai pasaulei. Grūti iedomāties, ka vēl pirms dažiem simtiem gadu kafiju Eiropā nepazina.

⇒ Nežēlīgais spēlmanis. Par slepkavu, kulta personību, maniaku, sektantu vai vienkārši traku narkomānu dēvētais Čārlzs Mensons.

Dārza Pasaulē

⇒ Dārza kaitēkju ienaidnieki - divspārni. Kādu labumu var gūt un kā palīdzēt derīgajiem kukaiņiem - divspārniem?

⇒ Ziedkāpostu knifi. Daudziem neizdodas izaudzēt skaistas, blīvas galviņas. Tāpēc jāzina vairāki knifi.

⇒ Brokoļi - sparģēļkāposti. Kāpēc tie ir tik vērtīgi?

⇒ Divgadīgās puķes. Neaizmirstulītes, sarkanās uzpirkstītes, pulkstenītes, kāršrozes.

⇒ Veselīgie garšaugi - melnsēklītes. Latvijā visbiežāk audzē Damaskas un sējas melnsēklīti, ko izmanto ēdienu garšas un veselības uzlabošanai.

⇒ Dārzu pilsētas lauku miers Siguldā. Ievas un Edmundu Bērziņu ģimenes dārzs.

⇒ Klavas un viņu universālais Timšils. Viesos pie kordirigēnta Sigvards Kļava.

⇒ Piparmētras - daudz un dažadas! Aromātisko un ārstniecības augu ģenētisko resursu kolekcijā ir vairāk nekā desmit dažādu piparmētru klonu.

⇒ Stiprās rūtas. Rūtas ir daudzgadīgas un neprasa daudz pūļu. Tās īpaši labi papildina garšaugu stūrīti.

⇒ Labākais palīgs laistīšanā. Varbūt šovasar pienācis laiks parūpīties ne tikai par augiem, bet arī par sevi un ierikot dārza laistīšanas sistēmu?

⇒ Paparžu skaistuma mistērija. Dinozauru vēsture uz Zemes sākusies pirms 250 miljoniem gadu, bet papardes tad jau augušas aptuveni 10 miljonus gadu - kopš devona perioda.

⇒ Augļi un garšaugi ar svešu gaŗu. Šādi augi patiešām ir, un ne tikai ar tādām svešām garšām un smaržām. Turklat tie nav ģenētiskās modifīcēšanas rezultāts.

⇒ Zemenē ūķirnes - pārbaudīta vērtība vai jaunums? Pēdējos gados, paplašinoties interneta veikalui piedāvājumam un attīstoties sadarbībai ar Nīderlandes un citu valstu stādaudzētājiem, Latvijā tiek ieviestas jaunas, līdz šim nezināmas vai mazāk pazīstamas zemeņu ūķirnes. Latvijas apstākļos tās vēl nav pilnībā pārbaudītas, tāpēc lielākām platībām nav ieteicamas, taču tie, kas vēlas eksperimentēt, var iestādīt nelielos daudzumos un pavērot, vai jaunā ūķirne tiešām ir labāka.

⇒ Kāpēc un kā jāretina augļu raža.

⇒ Sakņu dārzenē kopšana un mēslošana vasarā.

⇒ Vinogu ražas retināšana.

⇒ Vai pupas jāgalotņo?

⇒ Mēslojums caur lapām - ko un ar ko.

⇒ Kāpēc iekalst upeņu, jāņogu zari.

⇒ Kā nenopūdēt begonijas.

⇒ Uzveic miltrasu puķēs.

⇒ Neļauj pāraugt rabarberiem.

⇒ Galotņo ātraudzīgos lapaugus.

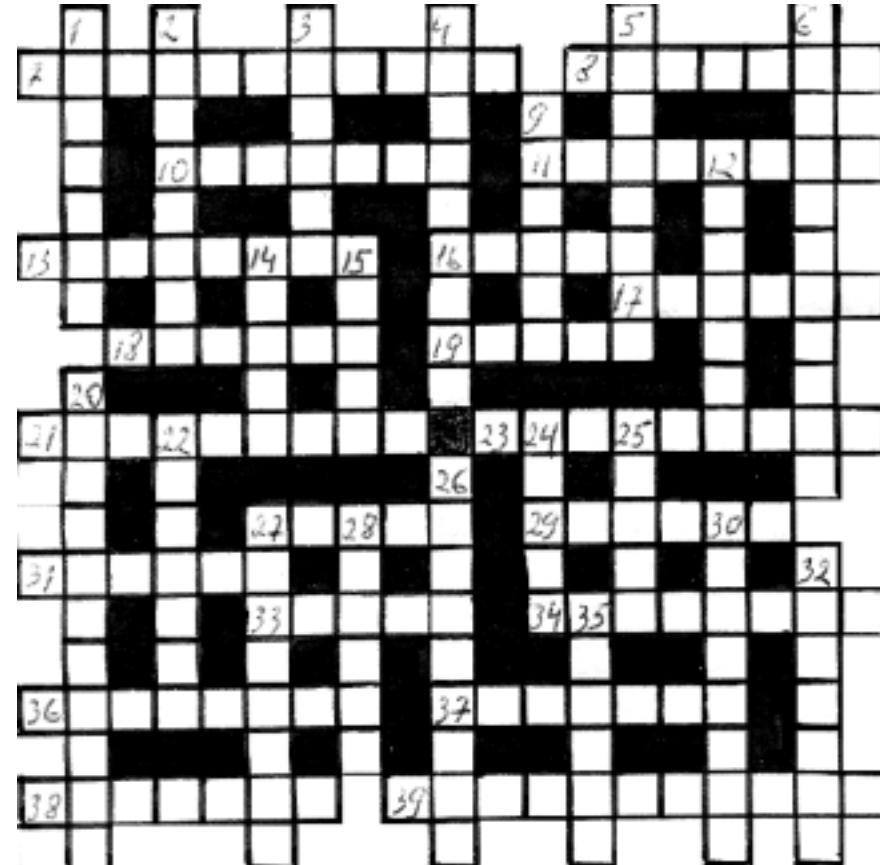
⇒ Ziedošas streptokarpas apsaknošana.

⇒ Kādus ārstniecības augus vākt jūnijā.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.jūnijam.

Sastādījis A. Levgovds

Krustvārdu mīkla jūnijā

Horizontāli: 7. Biljarda spēle ar piecām bumbām. 8. Parlamenta priekšsēdētājs. 10. Eiropas valsts pamatiedzīvotāji. 11. Konisks tukšu iežu uzbērumus kalnraktuvinu rajonos. 13. Vagars. 16. Visspožākā mazā planēta. 17. Geometrisks ķermenis. 18. Sens turku nosaukums. 19. Akmens ar rupji tēstu virsmu. 21. Nacionālās. 23. Instruments gaismas avota stipruma mērišanai. 27. Detaļa mehānisms, ierīces. 29. Lakstošanās. 31. Skuju koks. 33. Mūžzaļi dekoratīvi subtropu koki. 34. Samazgas. 36. Piemērit (apgērbu u.c.). 37. Kuģa virtuve. 38. Kārtīgs, punktuāls. 39. Vegetēšanas veids, kurā viens organismi dzīvo uz cita organismi rēķina.

Vertikāli: 1. Azais. 2. Tējvāris. 3. Nokārtot, izturēt (eksāmenu). 4. Lietotu grāmatu un senlietu tirgotājs. 5. Vergu sacelšanās vadonis Romā. 6. Portatīvs radio uztvērējs, kas

darbojas uz pusvadītājiem. 9. Mazo episko formu paveids. 12. Dzega. 14. Kaņepju sviests. 15. Spoža zvaigzne Jaunavas zvaigznājā. 20. Mūzika nelielam atskanotāju skaitam. 22. Krodziņš Itālijā. 24. Zelta ālanti. 25. Birojs, kantoris. 26. Salocītās. 27. Smalkjūtīgs, taktisks. 28. Viens no kristībās simboliem. 30. Kuģis zvejai un apstrādei. 32. Norobežota virsma daļa. 35. Ķirbju dzimtas auglis.

Maija mīkla atrisinājums

Horizontāli: 8. Heks. 9. Procesija. 11. Kaut. 12. Fonētika. 13. Instalēt. 14. Ore. 15. Peizāža. 17. Plaudis. 19. Daba. 20. Aligatori. 21. Sumo. 24. Okeanīdas. 25. Dermatīns. 27. Loms. 29. Ksilofons. 31. Osis. 32. Silfida. 33. Sētmala. 34. Zem. 35. Klaudija. 38. Prērijas. 40. Akts 41. Šinillas. 42. Kols.

Vertikāli: 1. Seko. 2. Ostērija. 3. Zona. 4. Selerijas. 5. Divi. 6. Skrandas. 7. Burē. 9. Plimāža. 10. Auskari. 15. Planktons. 16. Adinamija. 17. Profesors. 18. Semantika. 22. ANO. 23. SAS. 26. Kokteilis. 28. Sollukss. 29. Krītiņš. 30. Situēts. 31. Odaliska. 36. Loks. 37. Auns. 38. Pali. 39. Auls.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Jūnija tēma: "Visa laba Jānu zāle..." Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnis).

Meža zemenītes zied. Iesūtīja Zane Jermacāne.

Priecē sirdis! Iesūtīja Sanita Kupča.

Pasākums

Kas vairāk bez maizes

1.jūnijā, Starptautiskajā bērnu aizsardzības dienā, Balvos notika Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas organizēta konference "Bāriņtiesas un bērni ārpusgimenes aprūpē". Tajā piedalījās vairāk nekā 200 bāriņtiesu darbinieki no visas Latvijas.

Uzrunājot pasākuma dalībniekus, Bāriņtiesu asociācijas valdes priekšsēdētāja Baiba Meldere norādīja, ka šis gads asociācijas vēsturē ir zīmīgs ar to, ka tieši pirms 10 gadiem Vangažos dibināta šī organizācija kā profesionālā atbalsta biedrība. Asociācijā šobrīd darbojas 95 novadu un pilsētu bāriņtiesu darbinieki. Bāriņtiesu darbinieki savu pieredzi apkojuši dokumentālajā filmā "Daži stāsti no tūkstošiem", ko tuvākajā laikā varēs redzēt Latvijas Televizijas ekrānos.

Latvijā ir aptuveni 8000 bērnu, kuri palikuši bez vecāku gādības. Viņu vecākiem ir atņemtas aprūpes tiesības, jo viņi savus bērnus ir situši, mērdējuši badā vai vienkārši par tiem aizmiršuši. Šie bērni nonāk valsts aprūpes iestādēs vai ģimenēs, kas dod bērnam jaunu dzīvi un palīdz izaugt.

Alternatīva bērnunamam

Viena no ģimenes aprūpes formām Latvijā ir audžuģimene, par kuru daudz runāja arī konferencē. Audžuģimene ir alternatīva bērnunamam - tā sniedz sociālo pakalpojumu, par ko saņem samaksu no valsts, kā arī pašvaldības. Audžuģimēnei bērns nonāk, kad viņa īstie vecāki negrib vai nespēj par viņu parūpēties. Gadās, ka bērns audžuģimēnei nodzīvo līdz pilngādībai, kad beidzas audžuģimenes atbildības laiks. Taču bērns var atgriezties arī savā bioloģiskajā ģimenē, ja vecāki labojas. Ja viņiem atņem aizgādības tiesības, bērns oficiāli klūst pieejams adopcijs.

Audžumamma ar septiņu gadu stāžu no Gulbenes novada stāstīja, ka pie viņas šajā laikā pajumti atraduši 20 bērni, no kuriem 8 vēlāk adoptēti uz ārziņiem. Viņa atzina, ka nebaidās no šī grūtā un atbildīgā darba, - bērnus pie sevis nems vēl un vēl. "Man patīk vērot, kā bērns izmainās," viņa teica. Sieviete ir par to, lai ģimenēs nonāktu pēc iespējas jaunāki bērni, taču atzina, ka viņa nevarētu ģimenē uzņemt zīdainīti vai vēl pavisam mazu bērniņu, kuram saslimstot būtu jādodas līdzī uz slimnīcu, jo audžuģimenei ir sava saimniecība. Ģimene dzīvo laukos. Audžuģimenes kā sociālā pakalpojuma sniedzējas Latvijā saņem nevienlīdzīgu finansiālo atbalstu. Katrā pašvaldībā savām audžuģimēnēm maksā dažādas summas. Arī valsts audžuģimenei maksā noteiktu pabalsta summu, neatkarīgi no tā, ģimenē ir viens vai vairāki bērni. Tāpat nav skaidrs, vai audžuģimenei jābūt profesionālai, vai tā var nodarboties arī ar kaut ko citu, cik lielam jābūt mājoklim un tamlīdzīgi. Šie jautājumi vēl ir risināmi. Vidējais Latvijas audžuģimenes portrets ir cilvēki vecumā no 50 līdz 59 vai no

Bagātīga izstāde. Konferences dalībniekiem bija iespēja aplūkot bagātīgu Balvu novada ģimeņu rokdarbu un radošo darbu izstādi. Daļu no tiem varēja arī iegādāties.

40 līdz 49 gadiem, ar nelieliem izņēmumiem - 72-79 gadi. Tie ir cilvēki, kuriem savi bērni jau izaugaši un viņiem ir iespēja parūpēties par dzīves pabērniem. Lai klūtu par audžuģimenu, jāiziet apmācību kurss, kurā jāapgūst pamata zināšanas par savām tiesībām un pienākumiem, cietušo bērnu audzināšanu un aprūpi.

Valsts nostādnes

Valsts nostādnes ārpusgimenes aprūpes jomā paredz panākt, ka pēc ārpusgimenes aprūpes pakalpojuma saņemšanas bērns apgvīvis sociālās prasmes un ir spējīgs klūt par pilnvērtīgu sabiedrības locekli ar neizkroplotu izpratni par ģimeni, tās dibināšanu, vecāku lomu tajā un bērnu audzināšanu. Jaunieši nav pietiekami sagatavoti pastāvīgai dzīvei pēc bērnu aprūpes iestādes atstāšanas, tādēļ viens no risinājumiem ir izveidot "jauniešu māju" katrā bērnu aprūpes iestādē bērniem vecumā no 15 līdz 18 gadiem. Tāpat plānots noteikt pienākumu pašvaldības sociālajam dienestam divus gadus pēc bērna ārpusgimenes aprūpes beigšanās regulāri novērtēt bērnu aprūpi un uzraudzību.

Lielākā daļa no bērnu aprūpes iestādēm nav bērnu pilnvērtīgai attīstībai draudzīgas - trūkst ģimeniskas vides nodrošinājuma. Tādēļ paredzētas būtiskas izmaiņas bērnu aprūpes iestāžu izveidē: pārveidot tās līdzīgākas ģimenes bērnu aprūpes iestādēm, kur bērnu skaits vienā grupā nepārsniedz 8; nodrošināt bērniem vecumā līdz 3 gadiem aprūpi ģimeniskā vidē; vairāk uzmanības paredzēts veltīt visa veida izglītošanai un sabiedrības izglītošanas kampaņai "Palidz bērnam izaugt!".

Tiesu lietas

Balvu rajona tiesas kalendārs jūnijā

Laiks	Lietas dalībnieki	Būtība	Tiesnesis
1.jūnijās 10.00	Igors Kravalis, Oļegs Baranovs	KL 177.p. 2.d. - krāpšana	Eduards Veiss
1. jūnijās 11.00	informācija nav izpaužama		Jūlija Kamiševa
4. jūnijās 10.00	Agris Plešankovs KL 260.p. 3.d.; KL 262.p. 2.d. - ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana, transporta līdzekļa vadišana reibumā un bez tiesībām	Eduards Veiss	Eduards Veiss
5. jūnijās 10.30	Sergejs Gergenreders KL 180.p. 2.d. - zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Eduards Veiss	Eduards Veiss
7. jūnijās 11.00	Gunārs Lietuvietis KL 180.p. 2.d. - zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Arvis Garais	Arvis Garais
8. jūnijās 11.00	Ritvars Komarovskis KL 279.p. 1.d. - patvarība	Arvis Garais	Arvis Garais
8. jūnijās 11.00	Kristaps Kotāns KL 260.p. 1.d. - ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana	Eduards Veiss	Eduards Veiss
11. jūnijās 10.00	Andrejs Verzlo KL 175.p. 1.d.; KL 180.p. 2.d. - zādzība; zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Eduards Veiss	Eduards Veiss
12. jūnijās 10.00	Dzintars Grāvis KL 262.p. 2.d.; KL 312.p. - transporta līdzekļa vadišana reibumā un bez vadītāja tiesībām; izvairīšanās no soda izciešanas	Eduards Veiss	Eduards Veiss
13. jūnijās 14.00	Valērijs Klimovičs, Dāvis Krilovs, Ainis Aleksejevs, Gunārs Lielbārdis KL 175.p. 3. d. - zādzība Arvis Garais	Arvis Garais	Arvis Garais
18. jūnijās 10.00	Gints Strumpe KL 262.p. 2.d. - transporta līdzekļa vadišana reibumā un bez vadītāja tiesībām	Eduards Veiss	Eduards Veiss
18. jūnijās 11.00	Anna Slišāne KL 180.p. 1.d. - zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Eduards Veiss	Eduards Veiss
20. jūnijās 10.00	Gunārs Kleins, Aleks Naglis KL 185.p. 1.d; KL 175.p. 3.d.; KL 180.p. 2.d. - mantas tiša iznīcināšana un bojāšana; zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Eduards Veiss	Eduards Veiss
21. jūnijās 11.00	Mārtiņš Ozols KL 175.p. 3. d. - zādzība	Arvis Garais	Arvis Garais
27. jūnijās 11.00	Mareks Lelis KL 262.p. 2.d. - transporta līdzekļa vadišana reibumā un bez vadītāja tiesībām		

Civillietas. Jūnijā Balvu rajona tiesa plāno izskatīt 33 civillietas, no tām slēgtā tiesas sēdē - 7 lietas. Lielākoties tiesā izskatīs parāda piedziņas, uzturlīdzekļu piedziņas, aizgādības tiesību atņemšanas, darba liguma uzteikuma atzīšanu par spēkā neesošu, atjaunošanu darbā, darba piespedu kavējuma laika vidējās izpeļņas piedziņu un citas lietas.

Informē policija

Sakaujas un nonāk slimnīcā

30.maijā Balvu slimnīcā no Balvu novada Krišjāņu pagasta nogādāti divi vīrieši ar vairākiem miesas bojājumiem. Miesas bojājumus vīrieši guvuši savstarpēja kautīņa laikā. Kā pastāstīja pagasta pārvaldnieks, viens no vīriešiem ir sociālo dzīvokļu iemītnieks, kur mitinās arī citu pagastu iedzīvotāji, bet otrs – "vietējais".

lebrauc kokā

Naktī uz 3.jūniju Balvu novada Bērzpils pagastā 1977.gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi, nobrauca no ceļa braucamās daļas un iebrauca kokā. Transporta līdzekļa vadītājs un 1972.gadā dzimušais pasažieris nogādāti slimnīcā. Konstatēts, ka transporta līdzekļa vadītājs brauca reibumā un bez vadītāja apliecības. Uzsākts kriminālprocess.

(Zījas sagatavotas pēc Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes sniegtās informācijas.)

Īsumā

Atsāk izskatīt civillietu

5.jūnijā Balvu rajona tiesa plāno atsākt izskatīt prasības pieteikumu par darba tiesisko attiecību uzteikuma atzīšanu par prettiesisku un darba samaksas piedziņu, ko tiesā iesniedzis bijušais Balvu novada Saimnieciskās pārvaldes vadītājs Sandis Puks. Pirmā tiesas sēde civillietā notika šī gada aprīli. Taču tiesa nesāka izskatīt lietu pēc būtības, jo atbildētāja pārstāvis zvērināts advokāts Artūrs Patmalnieks lūdza atlīkt civillietas izskatīšanu, norādot uz nepieciešamību precīzēt prasības pieteikumu. Nākamā tiesas sēde bija plānotā 15.maijā, taču nenotika pamatotu iemeslu dēļ. Uz šo sēdi nevarēja ierasties S.Puks, tādēļ tiesa civillietu plāno atsākt skatīt 5.jūnijā.

Savukārt Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī pieņemts lēmums izbeigt kriminālprocesu, kas bija uzsākts pēc S.Puks iesnieguma par to, ka viņam celta neslava masu saziņas līdzeklī. S.Puks bija uzrakstījis iesniegumu policijai ar lūgumu ierosināt kriminālilletu pret Balvu novada domes priekšsēdētāju Andri Kazinovski sakārā ar viņa teikto par Sandi Puku intervijā Ziemeļlatgales laikrakstam "Vaduguns" šī gada 17.janvārī. Kriminālprocess izbeigs nosiedzīgā nodarījuma sastāva trūkuma dēļ. Lēmums pieņemts 23.maijā. Lēmuma kopijas izsūtītas abām pusēm. Ja kāda no pusēm nav apmierināta ar policijas lēmumu, tā 10 dienu laikā var griezties prokuratūrā.

Informē ugunsdzēsēji

Nodeg māja Viļnas pagastā

Svētdien, 3.jūnijā, ugunsgrēks izcēlās Balvu novada Viļnas pagasta Sprogās, kur dega liela, neapdzīvota lauku māja. Kā iespējamo ugunsgrēka cēloni ugunsdzēsēji min neuzmanīgu rīcību ar ugumi, jo elektrība šai mājai bija atslēgta.

Informē robežsardze

Kinologu sacensībās uzvar Viļakas robežsargi

Valsts robežsardzes koledžā (VRK) Rēzeknē notika XV Valsts robežsardzes (VRS) kinologu sacensības, kurās startēja Latvijas Valsts robežsardzes teritoriālo pārvalžu, Valsts robežsardzes koledžas kinologi ar dienesta suniem, kā arī Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas tiesībsargājošo iestāžu kinologi ar dienesta suniem. Kopvērtējumā 1.vietu starp Latvijas robežsargiem izcīnīja Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes izlase.

Pasākuma dalībnieki sacentās vairākās disciplīnās: pēdu meklēšanā ar saviem dienesta suniem (jauktā apvidū, pēdas ar vecumu 5-6 stundas), apvidus pārmeklēšanā (personu meklēšanā), apvidus pārmeklēšanā (priekšmetu meklēšanā), personu meklēšanu telpās, personu meklēšanu konteineros, transportā, kā arī paklausībā IPO-I (B daļa). Sacīkstes norisinājās Rēzeknē, Valsts robežsardzes koledžas teritorijā, Gaigalavas un Janapoles mežos.

Sacensību noslēgumā ministrs Rihards Kozlovskis apsveica un apbalvoja uzvarētājus, starp kuriem bija arī Viļakas pārvaldes robežsargi. Viļakas pārvaldes izlase kopvērtējumā starp Latvijas robežsargiem izcīnīja 1.vietu, bet individuālajā vērtējumā cilvēku meklēšanā ar dienesta suni 2.vietā ierindojās robežsardzes Viļakas pārvaldes ierindniece Līga Zaķe, bet specializācijā pēdu meklēšanā ar dienesta suni individuālajā vērtējumā 2.vietu izcīnīja Pededzes robežapsardzības nodajās inspektors kinologs, virsseržants Rolands Kalniņš.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Īsumā

Nāc un paraksties!

Baltijas valstu lauksaimnieku organizācijas uzsākušas parakstu vākšanas kampaņu, aicinot iedzīvotājus parakstīties zem aicinājuma (petīcijas) Eiropas Parlamentam un Eiropas Komisijai, kurā tiek prasīts Eiropas Savienības (ES) institūcijām ievērot Lisabonas līgumā un Eiropas 2020 stratēģijā noteiktās vērtības un principus. To var izdarīt līdz 18.jūnijam.

Lauksaimnieku organizācijas pieprasīja Eiropas Savienības institūcijām veidot atbilstošu kopējās lauksaimniecības politikas budžetu, sākot ar 2014.gadu noteikt tiešo maksājumu finansējuma apjomu Baltijas valstīm pēc jaunas aprēķinu metodes un nemot vērā faktisko ES 27 valstu vidējo līmeni uz 1 ha pēc 2013.gada.

Iepazīties ar petīcijas tekstu un parakstīties var divos veidos:

1) elektroniski - parakstīties par petīciju iespējamām Sabiedrības iniciatīvu platformas mājas lapā www.manabalss.lv/i/343;

2) Zemkopības ministrijas ēkā, Rīgā, Republikas laukumā 2 (ēkas 5.stāvā); LOSP (523.kab.); LLKA (519.kab.) un ZSA (501.kab.) birojos, ES lauksaimniecības un lauku attīstības lietu birojā (513.kab.).

Lauksaimnieki varēs saņemt kredītu izmantojamās zemes iegādei

Valdība vienojās par Zemkopības ministrijas izstrādātajiem grozījumiem Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanas programmā, lai ražotājus nodrošinātu ar lauksaimniecīskās produkcijas ražošanai nepieciešamo zemi. Noteikumos paredzētie aizdevumi galvenokārt orientēti uz maza un vidēja lieluma un jauno lauksaimnieku saimniecībām.

Lai saņemtu aizdevumu, aizņēmējam ar iesniegumu būs jādodas uz valsts akciju sabiedrību "Latvijas Hipotēku un zemes banka", kur iesniegumu izvērtēs un tālākai administrēšanai nodos valsts akciju sabiedrībai "Lauku attīstības fonda". Programmas realizēšanā komercbankas iesaistītas netiks.

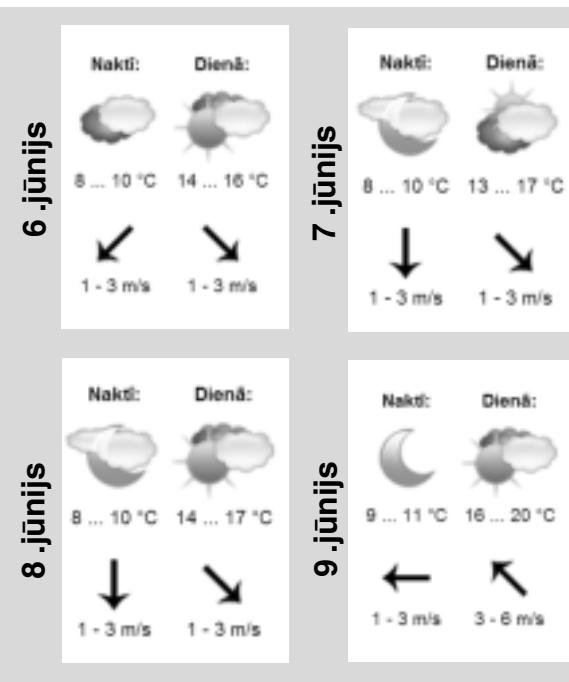
Kopējā kreditlinija būs 10 miljoni latu. Viens saimniecīskās darbības veicējs vai savstarpēji saistīti aizņēmēji varēs saņemt ne vairāk kā 100 000 latu atbalstu. Summa nedrīkstēs pārsniegt 100% no iegādājamās zemes platības tirgus vērtības. Aizdevuma termiņš būs līdz 20 gadiem, un to izsniegs līdz 2013.gada 31.decembrim.

Ja piesaistītā aizdevuma resursu cenas (mainīgās daļas) pieauguma dēļ aizdevuma procentu gala likme pārsniegs 4% gadā, starpību starp šo likmi un faktisko (tirgus) likmi "Lauku attīstības fonda" segs:

50 % - Zemkopības ministrija no tās budžeta atsevišķi izveidotās valsts budžeta programmas vai apakšprogrammas līdzekļiem;

50 % - aizņēmējs no saviem līdzekļiem.

Tā kā LAF kreditēšanas programmas administrēšana ir jauna funkcija, lai to veiksmīgi izpildītu, tiks slēgts līgums ar Hipotēku banku projektu pieņemšanai un izvērtēšanai visās bankas reģionālajās nodaļās.

Zini un izmanto

Aicina pieteikties Lauku attīstības programmas pasākumos

Lauku atbalsta dienests (LAD) ir uzsācis atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu vairākos Lauku attīstības programmas (LAP) pasākumos.

Uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana LAP pasākumā "LAUKU SAIMNIECĪBU MODERNIZĀCIJA", kas notiek saskaņā ar Ministru kabineta (MK) 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr.783 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā lauku un zivsaimniecības attīstībai" un MK 2010.gada 1.novembra noteikumiem Nr.1026 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai". Projektu iesniegumu pieņemšana notiek līdz šī gada 26.jūnijam, LAD Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales RLP. Pasākuma mērķis ir veicināt daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanu, sekmējot komerciālas un konkurētspējīgas saimniecīcas darbības attīstību.

Līdz šī gada 26.jūnijam pieņem atklāta konkursa projektu iesniegumu LAP pasākumā "ATBALSTS UZŅĒMUMU RADĪŠANAI UN ATĀSTĪBĀI (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)", kas notiek saskaņā ar MK 2009. gada 14. jūlija noteikumiem Nr.783 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai" un MK 2010. gada 9. februāra noteikumiem Nr.132 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radišanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)".

8.kārtas pieejamais publiskais finansējums - 2 000 000 latu - ir aktivitātei, kas saistīta ar kurināmā ražošanu no lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem, savukārt 18 000 000 latu - pārējām aktivitātēm. Projektu iesniegumus sarindo atbilstoši punktu skaitam saskaņā ar projektu atlases kritērijiem, priekšroku publiskā finansējuma saņemšanai dodot projektu iesniegumiem ar lielāku punktu skaitu. Iesniegto projektu istenošanas beigu datums, ja tiek veiktas investīcijas ražošanas pamatlīdzekļu iegādei, ir viens gads, ja tiek veikta būvniecība un rekonstrukcija - divi gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Projektiem, kuru laikā atbalstītas tikai jaunu

iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegāde un uzstādīšana, projektu īstenošana ir viens gads no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Atklāta konkursa projektu iesniegumu LAP pasākumā "ATBALSTS DAĻĒJI NATURĀLO SAIMNIECĪBU PĀRSTRUKTURĒŠANAI", kas notiek saskaņā ar MK 2011. gada 4. oktobra noteikumiem Nr.772 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu kompensāciju maksājumu veidā pasākumam "Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanai". Projektu iesniegumu pieņemšana notiek līdz šī gada 26.jūnijam, LAD Ziemeļaustrumu, Austrumlatgales un Dienvidlatgales RLP. Pasākuma mērķis ir veicināt daļēji naturālo saimniecību pārstrukturēšanu, sekmējot komerciālas un konkurētspējīgas saimniecīcas darbības attīstību.

Līdz šī gada 11.jūnijam turpinās "Platību maksājumu iesniegumu 2012.gadā" pieņemšana. Jāņem vērā, ka pēc šī gada 15.maija par katru nokavēto darba dienu piemēro 1% atbalsta samazinājumu.

Sākta atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšana arī LAP pasākumā "LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS RADĪŠANA", kas notiek saskaņā ar MK 2009. gada 14. jūlija noteikumiem Nr.783 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai" un MK 2010. gada 9. februāra noteikumiem Nr.132 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radišanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)".

8.kārtas pieejamais publiskais finansējums - 2 000 000 latu - ir aktivitātei, kas saistīta ar kurināmā ražošanu no lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem, savukārt 18 000 000 latu - pārējām aktivitātēm. Projektu iesniegumus sarindo atbilstoši punktu skaitam saskaņā ar projektu atlases kritērijiem, priekšroku publiskā finansējuma saņemšanai dodot projektu iesniegumiem ar lielāku punktu skaitu. Iesniegto projektu istenošanas beigu datums, ja tiek veiktas investīcijas ražošanas pamatlīdzekļu iegādei, ir viens gads, ja tiek veikta būvniecība un rekonstrukcija - divi gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana LAP pasākumā "PAMATPAKALPOJUMI EKONOMIKAI UN IEDZĪVOTĀJIEM", kas notiek saskaņā ar MK 2009. gada 14. jūlija noteikumiem Nr.783 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu veidā pasākumam "Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem".

projektu iesniegumu konkursa veidā lauku un zivsaimniecības attīstībai" un MK 2008. gada 7. jūlija noteikumiem Nr.525 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem". Projektu iesniegumu pieņemšana 17. kārtai notiek līdz šī gada 26.jūnijam. Šajā kārtā projektus var iesniegt tie novadi, kuri nav izmantojuši tiem piešķirto finansējuma apmēru atlikušā finansējuma laikā. Iesniegto projektu īstenošanas beigu datums ir divi gadi no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

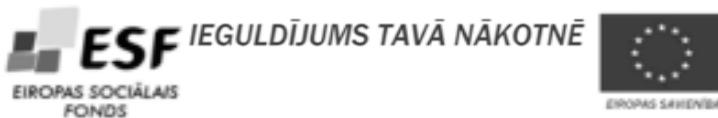
Turpinās projektu iesniegumu pieņemšana LAP pasākumā "MEŽA EKONOMISKĀS VĒRTĪBAS CELŠANA" saskaņā ar MK 2009. gada 6. oktobra noteikumiem Nr.1145 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma "Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana" īstenošanai. Projektu pieņemšana turpinās līdz brīdim, kad laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" tiks publicēts paziņojums par kārtas noslēgumu. Pasākuma mērķis ir palīelināt meža ekonomisko vērtību, nodrošinot ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu.

Pasākuma laikā atbalsta jaunaudžu kopšanu, mazvērtīgu mežaudžu nomaiņu, kā arī jaunu instrumentu un aprīkojuma, kas paredzēts jaunaudžu kopšanai un mazvērtīgu mežaudžu nomaiņai, iegādei. Joprojām līdz 30.jūnijam notiek atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšana LAP pasākumā "STARPTERITORIĀLĀ UN STARPVĀLSTU SADARBĪBA" saskaņā ar 2009. gada 14. jūlija MK noteikumiem Nr.783 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai" un 2011. gada 20. septembra MK noteikumiem Nr.726 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība vietējām rīcības grupām starpvalstu sadarbībai". Kopējais publiskais finansējums šajā pasākumā ir 1 000 000 latu. Sadarbības projektu īstenošanas beigu datums ir divi gadi no LAD lēmuma par sadarbības projekta iesnieguma apstiprināšanu stāšanās spēkā un sadarbības partnera dalībvalsts kompetentās institūcijas lēmuma pieņemšanas par sadarbības projekta apstiprināšanu iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā. Projekta iesnieguma veidlapa pieejama LAD mājas lapā: www.lad.gov.lv, sadaļā "Starpterioriālā un starpvalstu sadarbība".

Turpinās LEADER pieejas īstenošanas pasākumi gan Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, gan Eiropas Zivsaimniecības fonda ietvaros.

Plašāka informācija, tostarp projektu iesniegumu veidlapas un metodiskie norādījumi to aizpildīšanai, pieejama LAD mājas lapas www.lad.gov.lv attiecīgajās sadaļās.

Paziņojums

Tilžas ciemā tuvojas noslēgumam ūdenssaimniecības attīstības projekts

Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekts "Ūdenssaimniecības attīstība Tilžas pagasta Tilžas ciemā" Nr. 3DP/3.4.1.1.0/09/APIA/CFLA/110/115 tuvojas noslēgumam. Projekta laikā pabeigta lielākā daļa būvdarbu, ko veic SIA "Siltums jums". Būvuzraudzību nodrošina - sertificēts būvinženieris Andrs Vanags, autoruzraudzību - SIA "IK projekts". Kopējās būvdarbu izmaksas bez PVN - Ls 309912, no kurām Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums - 85%. Plānots būvdarbus pabeigt līdz šī gada 29.jūnijam.

Pašlaik pabeigti ~85% būvdarbu - uzbūvētas jaunas noteķudeņu attīrišanas iekārtas un divas sūkņu stacijas, notiek pēdējie būvdarbi ūdensvadu un kanalizācijas tīklu sakārtošanā, tiek veikti labiekārtošanas darbi. Rezultātā būs sakārtota noteķudeņu savākšanas un novadīšanas sistēma, tiks novērts apkārtējās vides piesārņošanas risks.

Pērk

Z.S "Strautini"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

SIA "EURASIA"
PĒRK galas un galas
krustojuma buļļus.
2-10 mēnesi (80-280 kg).
Labas cenas un maksājumu nosacījumi.
T. 20071499.

Pērk: CIRSMAS -
skujkoku - Ls 20-25;
lapkoku - Ls 10-15 uz celma.
Ja nepieciešams - gatavojam
jaunu meža projektu, stigojam,
dastojam cirsmas.

NEKUSTAMO ĪPAŠUMU.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 29289975.

Pērk visu veidu MEŽU ĪPAŠUMUS.
Tālr. 26489727, 29328614.

Pērk mežus, cirsmas,
retināšanas cirsmas.
Tālr. 29100239.

Pērk meža īpašumus, izcirtumus.
Var būt ar apgrūtinājumiem.
Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 29433000.

SIA "RENUM P" iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus.
Samaksa tūlitēja.
Tālr. 65329997, 29485520,
29996309, 29183601, 26393921.

SIA "SENDIJA" pērk lapu un skuju
koku taru, baļķus, papīrmalku,
malku. Cirsmas un mežus īpašumā.
Tālr. 29495199.

Pērk bites. Tālr. 26144235.

**"Latnord" pērk visu
veidu ĪPAŠUMUS,
CIRSMAS.**

Var būt ar apgrūtinājumiem (ķila,
mantojums u.t.t.). Ātra izskatīšana,
labas cenas, tūlitēja samaksa.
Tālr. 22028592, 29777641.

Pērk traktorus T-40;
MTZ-50/52/80/82; JUMZ
jebkādā kārtībā.
Tālr. 29485804.

Pērk 1-istabas dzīvokli Balvos,
Baltinavā. Pārdod 1-istabas
dzīvokli Rīgā. Tālr. 20520972.

Ikvienam ir iespēja īsi un
konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlīgam, spōnoram,
atlīstītājam, palīgam. Dārgi
tas nemaksas - tikai 2 latus
par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības
dubultzīvs".

Valmieriešu paldies Tilžas etnogrāfiskā
ansambļa dalībniecēm un vadītāji Daigai
Jēkabsonei par skaistajiem un skanīgajiem Maija
dziedājumiem Ļudrenes kapos.

Matules vissirsniņgākais PALDIES par milājiem
sveicieniem Mārai, Taņai, Igoram, Irmīnai, Irinai.

Rugāju novada vidusskolas pedagogu
kolektīva sirsniņa pateicība Rugāju novada
domei par pedagogu darba novērtēšanu un
sagādāto patīkamo pārsteigumu mācību gada
noslēgumā.

Kur mācīties?

Smiltenes Valsts tehnikums - profesionālā vidusskola

2012./2013. m.g. uznems audzēkņus šādās specjalitātēs:

ar pamatizglītību (mācību ilgums 4 gadi):

- > Ēdināšanas pakalpojumu speciālists;
- > Lauku tūrisma speciālists;
- > Viesnīcu pakalpojumu speciālists
- > Veterinārārsta asistents;
- > Automehāniķis;
- > Celtniecības un ceļu būves mašīnu mehāniķis.
- Grupas ar vidējo izglītību un grupas ar pamatizglītību no 17 gadu vecuma (mācību ilgums 1 gads):
- > Pavārs;
- > Viesmīlīs.
- Ar vidējo izglītību (mācību ilgums 1,5 gadi):
- > Celtniecības un ceļu būves mašīnu mehāniķis.

Adrese: "Kaļnamuža 10", Smiltenes pag., Smiltenes novads.

Tālr. 64707657, 64772567, www.smiltenestehnikums.lv.

Baltinavas Mūzikas un mākslas skola

uzņem audzēkņus jaunajam
2012./2013.mācību gadam:

► Vizuāli plastiskā māksla

► Klavieres

► Vijoļe

► Akordeons

► Pūšamie instrumenti -
flauta, klarnele, saksofons,
trompete, eifoniks, tuba

Konsultācijas 6. un 7.jūnijā
plkst. 10.00

Uzņemšana 8.jūnijā
plkst. 10.00

Dažādi

Autoskola
"BARONS R" organizē
AUTOAPMĀCĪBAS
KURSUS 6.jūnijā

plkst. 17.00. Iespējama arī dienas
grupa. www.baronsr.lv

Tālr. 29336212, A.Raciborskis.

Dziedniece MARTA OZOLA palīdz
atbrīvoties no alkohola un smē-
ķešanas atkarības, risina ģimenes
problēmas, nonem lāstu, noskau-
duru, dziedina. **Pieņems Balvās**
8.jūnijā. Tālr. 26452804.

AUKU URBŠANA.
Tālr. 29142220.

Profesionāla masiere-dietoloģe.
Tālr. 27073919.

Sniedz forvardera pakalpojumus.
Tālr. 29433126.

Pārvadā mājlopus, metāllūžus
(specpiekabe). Tālr. 29230080.

PVC LOGI. Bez maksas mērišana.
Tālr. 22014760.

Pārvadā granti, smiltri, melnzemi.
Tālr. 29433126.

Metāla jumta segumi,
labas cenas no rāzotāja.
Tālr. 26160081.

Profesionāla piecu zāģeristu brigāde
izstrādās ātri un kvalitatīvi Jūsu
mežu. Tālr. 28651699.

Gatavo sienas, zaļas masas ruļļus.
Tālr. 26758414.

Autogāzes iekārtu uzstādišana
vieglajām automašīnām. CSDD
sertifikāts, garantija.
Tālr. 25459070.

9.jūnijā plkst. 10.00 Rugāju novada
VILKAVAS kapu paplašināšanas
talka.

Pārdod lopbarības (0,04 Ls/kg),
pārtikas kartupeļus, kviešus.
Tālr. 29432655.

Pārdod SKUJENUS, TŪJAS,
VASARAS PUKEΣ.
Tālr. 29130594.

Pārdod lauku viensētu Rugāju
novada Lazdukalna pagastā, 8,4 ha
platībā. Dzīvojamā māja,
saimniecības ēkas lietošanas
kārtībā, lauksaimniecības zeme.
Zvanīt 29359843.

Pārdod vai izrē māju Kubulu centrā.
Tālr. 22171669.

Pārdod vasarnicu.
Tālr. 26298774.

Pārdod dzīvokli. Tālr. 28295421.

Pārdod māju Partizānu 31.
Tālr. 27816243 (vakaros).

Steidami, iēti pārdod pusmāju ezera
krastā Viļakā. Tālr. 29350112.

Pārdod motorolleru Honda Dio,
1991.g., Ls 320. Tālr. 29360502.

Pārdod skalditu malku. Piegāde.
Tālr. 26565416.

Pārdod gadu vecu, melnu teliti no
labas piena govs Balvu novadā,
Viķsnas pagastā. Ātnesīties
februāra sākumā. Tālr. 28262670.

Pārdod labu pīrpīeni.
Tālr. 28717224.

Pārdod jaunu sienu ruļļu pacēlāju.
Iespējama piegāde. Tālr. 26109884.

Pārdod sivēnus. Tālr. 29257308.

Pārdod lietotu ledusskapi,
saldētavu. Tālr. 26383873.

Pārdod motobloku ar inventāru.
Tālr. 64563505.

Pārdod Volvo V40, 1,9 TD, 1997.g.
Tālr. 26363162.

Pārdod Audi 80, 1989.g.,
TA 08.2012., labā braukšanas
kārtībā, Ls 450. Tālr. 27839358.

Pārdod Passat Variant, 1992.g., TA.
Tālr. 29125500.

Pārdod magnetolu. Tālr. 26640331.

Pārdod piena teliņu (telite).
Tālr. 26382124.

Pārdod Audi, gāze-benzīns.
Tālr. 29333826.

Pārdod saimniecības ēkas
nojaukšanai. Tālr. 29333826.

Pārdod BMW-316, benzīns-gāze.
Tālr. 28323112.

Pārdod Omega Caravan, Ls 1200.
Tālr. 29449068.

Pārdod riepas R14. Tālr. 29333826.

Pārdod zirga arklus Kubulos.
Tālr. 29228719.

Veči, pārdodiet labu bajānu!
Tālr. 28377438.

Pārdod T-40 palaidējdzīnēju.
Tālr. 26493759.

Pārdod kultivatoru, 3,2 m platums.
Tālr. 29203744.

Pārdod zirgvilkmes plaujmašīnu;
grābekli. Tālr. 25910030.

Pārdod vasarnicu Steķentavā,
enciklopēdijas. Tālr. 28718223.

Pārdod lietotu auto
AKUMULATORU. Tālr. 29440841.

Pārdod bezvadu AUSTINAS,
bluetooth. Tālr. 29440841.

Pārdod metāla garāžu.
Tālr. 26545912.

Pārdod elektrisko plīti.
Tālr. 29105310.

Pārdod lauku viensētu.
Tālr. 64500836.

Pārdod slipo "Julu" (lielā).
Tālr. 26406426.

Pārdod jaunu sienu ārdītāju.
Tālr. 29237262.

Pārdod lietotus televizorus.
Tālr. 64522587.

Pārdod lopbarības kartupeļus.
Tālr. 29186230.

Apsveikumi

Vēl puto madaras
un vīgriežes lej smaržas,
Vēl liči malās ūdensrozes pin,
vēl dienām liepziedu un medus garša,
Jo šis ir laiks, kad Tavu ierašanos
Gan cilvēki, gan daba
ar neprātīgu ziedēšanu svin.

(K.Apskrūma)

Mīļi sveicam **Palmīru Kravali** 70 gadu jubilejā!

Vēlam veselību un dzivesprieku.

Mārite, Ārija Z., Biruta G., Ženija, Lidija, Livija V., Tekla, Terēzija, Valentīna, Biruta, Marianna, Ilga

Lai jubilejas svecēm ipašs mirdzums,
Lai visi vēlējumi nāk no sirds.
Lai gadu jūrā krietni darbi krājas
Un veiksmes zvaigzne nepamet.

Skaistajā dzives jubilejā sveicam **Ināru Atpili!**

Lai Tev katras diena nes mirklii laimes, daudz mīlumā
un stipru veselību.

Valentīna, Anna, Juris, Pugaču un Salenieku ģimenes

Tā gads aiz gada iet,
Gan zaļās vasaras, gan baltās ziemas brien.
Bet sirds kā senāk, gaišus prieku mirkļus
Atmiņu vainagā sien.

Mīļi sveicam skaistajā dzives jubilejā **Mariannu Anuškāni!**

Vēlam veselību, izturību turpmākajiem gadiem.

Agnese, Jānis

Lai jubilejas svecēm ipašs mirdzums,
Lai visi vēlējumi nāk no sirds,
Lai gadu jūrā krietni darbi krājas
Un veiksmes zvaigzne Tevi nepamet.

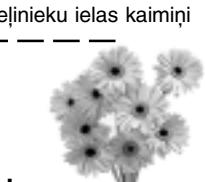
Mīļi sveicam **Imantu Kirsonu** 70 gadu jubilejā un vēlam no saules,
no laimes, no prieku kaut mazu daļiņu, bet katru dienīnu.

Celīnieku ielas kaimiņi

Vēl vienu zilu, zilu cerību,
Vēl vienu dzives uzvīnēto derību.
Un kaut vai daļiņu no tā-
Iekārotā, nesasniedzamā.

No visas sirds sveicam **Nadeždu Smirnovu**
skaistajā dzives jubilejā! Veselību, izturību, mīlestību.

Stubailovi

Apsveicu **Sintiju Kravali** vārdadienā!

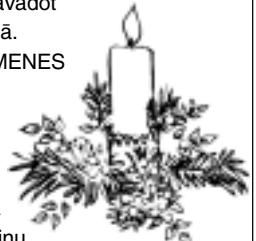
Vecmamma

Pateicības

Sakām sirsnīgu paldies priesterim Ivaram Vigulim, baznīcas korim, Haraldam, psalmu dziedātājām, feldšerei Sandrai Šakinai, SIA "Ritums" kolektīvam, SIA "Pietālava" ēdnīcas kolektīvam un darba kolēgiem, pagasta pārvaldniekam Andrim Mežalam. Paldies visiem draugiem, radīiem, kaimiņiem, kuri bija kopā ar mums grūtajā brīdi, pavadot vīru, tēvu, vectētiņu **Stanislavu Šakinu** mūžibā.

SIEVA UN BĒRNU ĢIMENES

Sirsniģi pateicamies darbabiedriem, radīiem, draugiem, klasesbiedriem, kaimiņiem, visiem, kuri bija kopā ar mums un juta līdzī grūtajā brīdi, pavadot mūžibas celā mīlo māmiņu, vecmāmiņu **Antonīnu Ušupnieci.**

Īpaša pateicība Ajai Locānei, Barovsku ģimenei, ērģelnieci Janīnai, dziedātājām, Tēvam Jāzepam, apbedišanas firmai "Ritums" un Viduču pamatskolas pavārītēm.

MEITAS ĢIMENE

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr:
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BĀNKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVС - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260,
A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI - 29360851; 26555382
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4300

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv

Līdzjūtības

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat-
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.

(M.Zvidre)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Jeļenai ar ģimeni**, mīlo **TĒTI** pavadot mūžibas celā.
Pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" kolektīvs

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

(S.Kaldupe)

Negaiditajā sāpju brīdi esam kopā ar **Jeļenu Miglāni**, mūžibas celā pavadot **TĒVU**.
PII "Pilādzītis" 4. grupīnas bērni, vecāki, skolotājas

Balts enģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tai baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesaist, kur silts.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Vladislavam Skromānam ar ģimeni**, MĀTI pavadot smilšu kalniņā.
Mājas iedzīvotāji

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzives ceļu ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdī tuvs un dārgs...
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Eduardam Kuļšam un viņa ģimenei**, mīlo **MĀSU** zemes klēpī guldot.
Partizānu ielas 41.a mājas iedzīvotāji

Tas ir visskumjākais brīdis, kad tēva sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas.
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst
Un tukšas kā klajums klūst mājas.
Kad mūžibas vēji atnesuši tumšo dienu un paliek tikai atmiņas, mūsu kļusi mierinājuma vārdi **Ruditei ar ģimeni**, pavadot **TĒVU** mūžibā.
Kupravas pamatskolas kolektīvs

Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem baltiem,
Kad vasara tos bagātīgi sniegs,
Ar eglu zariem, sniegotiem un saltiem,
Kad ziema smaržojošas puķes liegs.
Kad atvadu ziedi un asaru siltums klās **TĒVA** kapu, dalām sāpes un smeldzi ar **Svetlanu un viņas ģimeni**.
Kupravas etnogrāfiskais ansamblis

Atnāc, meit, un atstāj kapu kalnā smeldzi,
Atstāj asaras un skumjas, lai šeit dus.
Panem līdzi dzīvei spēka veldzi,
Mani piemiņa tad vienmēr dārga būs.
(B.Saulītis)

Kad **TĒVA** dvēsele neatgriežami aizlidojusi, lai mūsu patiesa līdzjūtība stiprina **Svetlanas Bukovskas ģimeni**.
Timmermanis, Andrejevi, Plačinda, Boroduško, Nāgelī, Bukši, Dzintra

Tēt, klusē takas, kur tu gāji,
Putni velti tevi dārzā sauc.
Tik šodien miļi atmiņziedi
Pār tālo bērnību un tevi sauks.

(M.Zvidre)

Kad mūžibas vēji ir atnesuši šo tumšo dienu un sveces izraud smagu sāpi, esam kopā ar Tevi, **Svetiņu**, guldot **TĒTI** smilšu kalniņā.
Žiguru KN kapela "Ilgas"

(Z.Kalniņš)

Dzīvē ir briži, kad pēkšņi mums liekas
Garām kāds saplosīts mākonis slīd.
Tētiņ, mīlais, ar tevi vairs tiks
Vien atmiņu takās, kas tālumā vīd.
Izsakām patiesu un dzīļu līdzjūtību **Bukovskai**, pavadot **TĒTI** pēdējā gaitā.

(A.Ivanovs)

Žiguru KN darbinieki, folkloras kopa "Mežābele", krievu dziesmu ansamblis "Ivušķi" un amatierētāris "Virši"

(A.Ivanovs)

Tā aiziet mūsu mīlie,
Aiziet no ikdienas rūpēm,
Mierā un klusumā prom.
Paliek vien dvēseles gaismas...
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Meikulim Punculam**, pavadot kļusajā mūžibas dārzā **BRĀLI**.
Ezera ielas 40.mājas 4.ieejas iedzīvotāji

(A.Ivanovs)

Laiks apstājas ar skarbu piesitenu - Nav rītdienas, ir tikai vēju balss,
Un kādai mīlai, labai sirdij Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Skumju brīdi esam kopā ar **Anitu Šaicāni un pierderīgajiem**, pavadot **VĪRAMĀTI** mūžibas celā.
SIA "Pietālava" kolektīvs

(A.Ivanovs)

Tu būsi debesis, zemē, tu vējā un saulē,
Tu savējo sirdīs, tie tevi neaizmirīs.
Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Līgai Kalvai**, no **VECMĀMINAS** uz mūžu atvadoties.
Bijušie klassesbiedri

(A.Ivanovs)

Pierīst soli, kļusē domas,
Neskan mīļā mātes balss,
Tikai klusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc tevis sauks.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Birutai Kalvai un viņas ģimenei**, MĀMIŅU mūžibā pavadot.
AS "GE Money Bank" Balvu filiāles kolektīvs

(A.Ivanovs)

Paldies par paveikto, par visu, visu, Ko prati šajā dzīvē ieguldīt.
Jo nu pār aiziešanas brīdi īsu Tavs devums tā kā dimants spid.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju smagumu **Jurim Kalvam un tuviniekiem**, MĀLU CILVĒKU mūžibā pavadot.
SIA "TAKO SD" kolektīvs

(A.Ivanovs)

Dusi saldi, māmulīte,
Mūža durvis aizvērusi.
Mīļi bērnus audzināji,
Gaišas dienas vēlēdama.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Birutai Kalvai un pierderīgajiem**, pavadot mīlo **MĀMULĪTI** mūžibas celā.
Bondaru ģimene

(A.Ivanovs)

Tavas rokas caur mūžibu jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt.
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt.
Skumju brīdi esam kopā ar **Ināras un Birutas ģimenēm**, MĀMULĪTI mūžibā pavadot.
Aigara, Ilgoņa ģimenes

(A.Ivanovs)

Kam, māmiņ, tālu gāji,
Kā saulite norietējī?
Mums pietrūka mīlu vārdu,
Tava gudra padomiņa.
Izsakām patiesu un dzīļu līdzjūtību **Birutai, Jurim un bērniem**, MĀMIŅU, SIEVASMĀTI un VECMĀMINU mūžibā pavadot.
Anita, Zandis, Stefanida, Vitālijs

(A.Ivanovs)

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krīt.
Cik grūti ielegant baltu sveci
Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtību **Birutai Kalvai un pārējiem tuviniekiem**, MĀMIŅU, SIEVASMĀTI mūžibā pavadot.
Annuškānu ģimene

(A.Ivanovs)

Es būšu visur...
kā rasa ziedos,
Kā smarža kokos,
Kā vēsma baltās ābelēs.
(A.Eglītis)

Izsakām patiesu līdzjūtību un dalām bēdu smagumu ar **meitu Birutu**, znotu Juri, mazbērniem un pārējiem tuviniekiem, māmuļu **IRĒNU GARAISILU** mūžibā pavadot.
Timenieki, Odumīni, Burmagini, Pušpuri, Laicāni, Panga, Golubeva, Nikolajeva, Vertinska, Kairīša

(A.Ivanovs)

Tu esi katram viena, tomēr tik viena
Pie kuras kā pie saules bērni turas klāt.
Un tāpēc ir tik grūti, zajām skujām birstot,
Uz mūžu smagai zemei